

**IZVJEŠTAJ O IZREČENIM IZVRŠNIM MJERAMA REGULATORNE AGENCIJE ZA
KOMUNIKACIJE
ZA 2020. GODINU**

april, 2021. godine

SADRŽAJ:

1.	UVOD	3
2.	PREGLED KRŠENJA I IZREČENIH IZVRŠNIH MJERA	5
2.1	KRŠENJA KODEKSA O AUDIOVIZUELnim MEDIJSkim USLUGAMA I MEDIJSkim USLUGAMA RADIJA	5
2.2	KRŠENJA KODEKSA O KOMERCIJALNIM KOMUNIKACIJAMA	15
2.3	KRŠENJA PRAVILA O PRUŽANJU AUDIOVIZUELNIH MEDIJSKIH USLUGA I PRAVILA O PRUŽANJU MEDIJSKIH USLUGA RADIJA.....	19
2.4	KRŠENJA PRAVILA 79/2016 O DOZVOLAMA ZA DISTRIBUCIJU AUDIOVIZUELNIH MEDIJSKIH USLUGA I MEDIJSKIH USLUGA RADIJA.....	24
2.5	KRŠENJA ODREDBI IZBORNOG ZAKONA BiH	26
2.6	KRŠENJA PRAVILA I PROPISA U OBLASTI TEHNIČKIH PARAMETARA DOZVOLA ZA PRUŽANJE AVM USLUGA KOJI USLUGE PRUŽAJU PUTEM ZEMALJSKE RADIODIFUZije	29
3.	SAŽETAK.....	39
	Aneks: Pregled kršenja pravila i propisa po prekršiocu.....	41

1. UVOD

Regulatorna agencija za komunikacije (Agencija) je nezavisno regulatorno tijelo, koje u okviru svojih nadležnosti, propisanih Zakonom o komunikacijama, kreira i primjenjuje standarde kroz usvojena pravila i kodekse, dodjeljuje dozvole za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga i usluga radija, te procesuira slučajeve kršenja pravila i kodeksa od strane svih pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, kao i distributera takvih sadržaja u Bosni i Hercegovini (BiH). Agencija takođe procesuira i slučajeve kršenja Zakona o komunikacijama od strane fizičkih i pravnih lica, a posebno slučajeve neovlaštenog korištenja radiofrekventnog spektra i pružanja usluga za koje je potrebna dozvola Agencije.

U takvim slučajevima, a prema zakonskim ovlastima, Agencija izdaje odgovarajuće izvršne mjere za kršenje Zakona, pravila i kodeksa. Pravila i kodeksi koji regulišu ovu oblast, između ostalih, uključuju:

- Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija;
- Kodeks o komercijalnim komunikacijama;
- Pravilo 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga;
- Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija;
- Pravilo 79/2016 o distribuciji audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija;
- Pravilo 89/2018 o naknadama za dozvole Regulatorne agencije za komunikacije;
- Poglavlje 16 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine;
- Tehničke uslove za emitovanje pojedinačnih izdatih dozvola u zemaljskoj radiodifuziji;
- Pravilnik o postupku rješavanja kršenja uslova i dozvola propisa Regulatorne agencije za komunikacije;
- Pregled povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije.

Na osnovu člana 49. Zakona o komunikacijama BiH¹ (Zakon), Agencija je nadležna za vođenje postupaka kojima se utvrđuje da li je u određenom slučaju korisnik dozvole pričinio povredu (kršenje) Zakona, podzakonskih propisa Agencije ili uslova izdatih dozvola.

Nadalje, na osnovu člana 40. stav 1. Zakona i člana 16. Zakona o upravi², Agencija je usvojila „Pravilnik o postupku rješavanja kršenja uslova dozvola i propisa Regulatorne agencije za komunikacije³“. Pravilnikom su uspostavljene interne procedure za postupanje Agencije u rješavanju predmeta koji se tiču povreda uslova izdatih dozvola, kodeksa, pravila, odluka i drugih akata Agencije, kao i Zakona.

U skladu s obavezom iz člana 46. stav 3. tačka d) Zakona, Agencija je izradila dokument „Pregled povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije“⁴ koji je usvojilo Vijeće ministara, a na osnovu kojeg se vrši određivanje novčanih kazni za ustanovljena kršenja pravila i kodeksa.

Konkretnije, u smislu izricanja izvršnih mjer, član 46. Zakona navodi:

¹ „Službeni glasnik BiH”, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12.

² „Službeni glasnik BiH”, broj 32/02.

³ „Službeni glasnik BiH“, broj 18/05.

⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj 35/09.

„(1) u cilju osiguranja poštivanja kodeksa rada i pravila, Agencija ima izvršna ovlaštenja u skladu s evropskom regulatornom praksom. [...] (3) Agencija je ovlaštena da primjenjuje izvršne mjere srazmjerno prekršajima kako slijedi:

- a) usmena ili pismena upozorenja;
- b) inspekcijski pregled sredstava za koje je izdata dozvola;
- c) konkretan zahtjev za preduzimanje određene radnje ili obustavu, koji se mora ispoštovati u okviru zadatog roka;
- d) iznos određene novčane kazne ne smije biti veći od 150.000 KM u slučaju namjerne povrede ili povrede iz nehata pojedinih odredbi zakona ili uslova koji se navode u izdatoj dozvoli ili kodeksima rada i pravilima Agencije. Iznos izrečene novčane kazne srazmjeran je težini prekršaja i, tamo gdje je primjenjivo, bruto finansijskom prihodu ostvarenom na osnovu prekršaja. U slučaju da se povrede ponove, izrečena novčana kazna ne smije biti veća od 300.000 KM. Agencija izrađuje pregled povreda i odgovarajućih kazni, koji usvaja Vijeće ministara;
- e) nalog za obustavu emitovanja ili pružanja javnih telekomunikacijskih usluga na period ne duži od tri mjeseca.

Važno je napomenuti da u skladu s članom 44. (3) Zakona novčane kazne koje naplati Agencija, u ostvarivanju svog prava da primjeni izvršne mjere, kao i doprinosi fakturisani prema nalogu Vijeća ministara, doznačavaju se Vijeću ministara u cilju njihovog uključivanja u budžet institucija Bosne i Hercegovine.

Ovo konkretno znači da se finansijske kazne koje izriče Agencija, te naknada za korištenje radiofrekventnog spektra za državni doprinos uplaćuju u državni rezerv i ne na račun Agencije, te ne čine sredstva Agencije.

Protiv prvostepenih izvršnih mera Agencije korisnici dozvola imaju mogućnost žalbe Vijeću Agencije kao drugostepenom organu u upravnom postupku.

Zakon u članu 47. navodi da su *odluke Vijeća Agencije konačne i obavezujuće u upravnom postupku i predviđa da se sudsko preispitivanje odluke može pokrenuti pred Sudom Bosne i Hercegovine*“ (član 47. (3)).

Zaključno sa 31.12.2020. godine, pored javnih RTV servisa, u BiH je djelovalo 38 korisnika Dozvole za televizijsko emitovanje koje se vrši putem zemaljske radiodifuzije. Takođe, pored javnih RTV servisa, trenutno djeluje 150 korisnika Opće dozvole za radijsko emitovanje, od čega dva na srednjim talasima. Takođe, djeluju ukupno tri korisnika Dozvole za neprofitni radio i jedan korisnik dozvole za radijsko emitovanje putem drugih elektronskih komunikacijskih mreža. Nadalje, zaključno sa 31.12.2020. godine djelovalo je 67 korisnika Dozvole za televizijsko emitovanje koje se vrši putem drugih elektronskih komunikacijskih mreža, te 12 korisnika saglasnosti za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev. Konačno, ukupan broj korisnika dozvole za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija je 34, od čega 27 pruža usluge putem kabla (u sklopu jednog korisnika dozvole koji usluge pruža putem kabla nudi se i usluga putem satelita (DTH), te sedam putem IPTV platforme (u sklopu jednog korisnika dozvole koji usluge pruža putem IPTV, nudi se i usluga putem DTH platforme).

Ovaj Izvještaj obuhvata sve predmete u kojima je Agencija izrekla izvršne mjere u kalendarskoj 2020. godini, a koji su pokrenuti i u prvostepenom postupku procesuirani zaključno sa 28.2.2021. godine.

2. PREGLED KRŠENJA I IZREČENIH IZVRŠNIH MJERA

2.1 KRŠENJA KODEKSA O AUDIOVIZUELnim MEDIJSkim USLUGAMA I MEDIJSkim USLUGAMA RADIJA

Izrečeno je ukupno 12 izvršnih mjera (8 pismenih upozorenja i 4 novčane kazne u ukupnom iznosu od 15.000,00 KM) u vezi s kršenjima relevantnih odredbi Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija (Kodeks o AVM), kako slijedi:

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
BN MUSIC	Pismeno upozorenje	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>), stav (2)
FEDERALNA TELEVIZIJA	3.000,00 KM	Član 22. (<i>Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja</i>); Član 24. (<i>Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika</i>); Član 25. (<i>Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika</i>)
MTV IGMAN	Pismeno upozorenje	Član 3. (<i>Osnovni principi</i>), st. (3) i (4)
NTV 101	2.000,00 KM	Član 18. (<i>Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala</i>), stav (1); Član 22. (<i>Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja</i>), st. (1) i (2); Član 24. (<i>Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika</i>), stav (1); Član 25. (<i>Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika</i>), st. (1) i (2)
OBITELJSKI RADIO VALENTINO	Pismeno upozorenje	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>) st. (1) i (2) i član 7. (<i>Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi</i>), stav (1)
OBN TELEVIZIJA	Pismeno upozorenje	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>), stav (2)
TELEVIZIJA BN	Pismeno upozorenje	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>), stav (2)
TELEVIZIJA OSM	Pismeno upozorenje	Član 22. (<i>Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja</i>), st. (1) i (2); Član 24. (<i>Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika</i>), stav (1); član 25. (<i>Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika</i>), st. (1) i (2)
TELEVIZIJA ZENICA	3.000,00 KM	Član 5. (<i>Pravičnost i nepristrasnost</i>) stav (2) i član 6. (<i>Pravo na odgovor</i>) stav (3)
TV PODRINJE	Pismeno upozorenje	Član 3. (<i>Osnovni principi</i>), st. (3) i (4)

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
RADIO BOBAR	Pismeno upozorenje	Član 7. (<i>Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi</i>) stav (1) i član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>) st. (1) i (2)
OBN TELEVIZIJA	7.000,00 KM	Član 7. (<i>Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi</i>) stav (1) i član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>) st. (1) i (2)

Kodeks o AVM je jedan od ključnih podzakonskih akata Agencije, kojim se postavljaju osnovni programski principi i standardi, a u isto vrijeme potencira uredničku odgovornost korisnika dozvola za sve sadržaje koje emituju.

Kodeksom o AVM se ističu opći principi u pogledu zaštite pojedinačnih prava kao što su: sloboda izražavanja, pravo na privatnost, zabrana diskriminacije, upotrebe govora mržnje i dr. Takođe, naglašen je princip koji je u samoj srži djelovanja i regulacije (elektronskih) medija, a to je zaštita i osiguranje slobode izražavanja kao osnovnog ljudskog prava u demokratskim društvima, te naročito slobode primanja informacija i ideja. S jedne strane, pružaoci medijskih usluga u demokratskim društvima imaju dužnost izvještavati i informisati javnost o svim relevantnim događajima u društvu i omogućiti javnosti da bude upoznata o poslovima javne vlasti. Međutim, to nikako nije, niti bi smjela biti jednosmjerna komunikacija. Zadatak medija je i da ohrabruju slobodno oblikovanje mišljenja kod javnosti, u skladu s principima pravičnosti i nepristrasnosti, te podstiću pluralizam mišljenja. Nadalje, bitan dio Kodeksa posvećen je zaštiti osjetljivih kategorija stanovništva, te naročito zaštiti maloljetnika, kako od potencijalno štetnih programske sadržaja, tako i u slučajevima kada maloljetnici učestvuju u programu.

Kao i ostali propisi iz oblasti emitovanja, i ovaj kodeks je u više navrata pretrpio određene izmjene, u skladu s potrebama i razvojem domaćeg tržišta, kao i razvojem međunarodnih standarda, a određene izmjene se očekuju i u narednom periodu praćenjem izmjena Direktive EU o audiovizuelnim medijskim uslugama.

Gornja tabela sadrži linkove na pojedinačna rješenja o utvrđenim kršenjima, u kojima se nalaze detaljne informacije o okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Za potrebe ovog izvještaja, u nastavku se daju pregled i opisi utvrđenih slučajeva kršenja Kodeksa o AVM u 2020. godini, po pojedinačnim članovima koji su prekršeni:

Član 3. (Osnovni principi)

(3) Pružalac medijske usluge neće pružati sadržaje koji uključuju bilo kakvu diskriminaciju ili predrasude na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orientacije, društvenog porijekla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda.

(4) Pružalac medijske usluge sloboden je u kreiranju i uređivanju svojih sadržaja, uz poštivanje profesionalnih i opšteprihvaćenih vrijednosnih i etičkih standarda.

Član 3. Kodeksa postavlja temeljne principe koje pružaoci medijskih usluga moraju osigurati u svim sadržajima koje pružaju i, između ostalog, naglašava obavezu pružalaca medijskih usluga da osiguraju da sadržaj usluga koje pružaju ne dovede u pitanje poštivanje ljudskog dostojanstva i ljudskih prava. Zabrana diskriminacije Kodeksom je postavljena kao opći princip kojeg se imaju pridržavati svi pružaoci medijskih usluga. Razlog za posebno isticanje ove Ustavom BiH utemeljene obaveze u Kodeksu je upravo moć medija i njihov uticaj na oblikovanje javnog

mnijenja i percepcije o društvenim pojavama. Ukoliko ne postoji profesionalna odgovornost i senzibilitet u vezi sa ovim pitanjem, kreatori sadržaja pružalaca medijskih usluga mogu biti ti koji kreiraju i reprodukuju predrasude i uzrokuju diskriminaciju. Kreiranje i podržavanje obrasca po kojem postoji podjela ili kvalifikacija pojedinaca na osnovu njihovog identiteta, pripadnosti po različitom osnovu, karakteristika ili osobina, dovodi do diskriminacije koja stvara nejednake mogućnosti i formira grupe u društvu koje imaju manje prava od drugih. Radi toga, novinari moraju biti svjesni moći medija da kreiraju i održavaju u javnosti diskriminacije ili predrasude i u skladu sa svojom profesionalnom obavezom moraju učiniti sve da preduprijeđe bilo kakvo utemeljenje ovih pojava u svojim sadržajima.

Uvažavajući slobodu izražavanja i uređivanja sadržaja, stanice su dužne, prilikom donošenja odluke o kreiranju i emitovanju bilo kojeg programskog sadržaja, sagledati usaglašenost sadržaja s primjenjivim pravilima i propisima Agencije. Međutim, sloboda izražavanja se ne smije koristiti kao opravdanje za ugrožavanje dostojanstva osoba o kojima se izvještava, kao ni za kršenje opšteprihvaćenih vrijednosnih i etičkih standarda.

U oba slučaja u kojima je ustanovljeno kršenje navedenih odredbi člana 3. radilo se o emitovanju programa „Defter hefte sa Fatmirom Alispahićem“.

U izdanju emisije emitovanoj na **MTV Igman** sporni su bili komentari autora emisije na teme: *Društvene mreže - ko odgaja mlade srpske koljače?*, kao i *Ehlen Ve Sehlen, stižu nam braća iz Azije i Afrike*. U prvom prilogu autor govori o razlikama između Bošnjaka i Srba, pri čemu kaže da Srbi na sijelima, *kad hoće da im bude lijepo*, gledaju snimke zločinaca koji ubijaju nedužne. Nakon ovakvog uvoda, autor govori o snimku srpskog dječaka koji se pojavio na društvenim mrežama, a koji govori o „ljepotama klanja Muslimana“, pri čemu kaže da *kod nas dijete želi možda da dobije čitanku, dobije biciklo, u njih tamo dijete želi da dobije nož i da mu se ostvari san da on more nekog da zakolje. To je rezultat teške oboljelosti cijelog srpskog društva...* Autor kritikuje izostanak reakcije u Srbiji na predmetni video snimak, koji je potom i emitovan u okviru priloga, nakon čega zaključuje da *kod njih se rađaju takva djeca, u sistemu koji odgaja takvu djecu, koji odgaja buduće koljače*. U drugom prilogu autor se bavi migrantskom krizom, te između ostalog kaže da *nam uvoze ovdje migrante da bi bošnjački narod koji je žrtva genocida, doveli do kraja bošnjačkog postojanja, kako bi se bošnjački etnonacionalni identitet utopio u migrantski identitet. Džabe gluhom govoriti, jer naš narod srlja u to što mu je potureno, a poturena mu je jedna od najvećih prevara*. Autor zatim recituje dvije pjesme koje je sam napisao, a koje govore o ugroženosti Bošnjaka zbog priliva migranata.

Stanica je u svom izjašnjenju na navode istakla da je u predmetnim prilozima autor iznio svoje mišljenje zasnovano na principu slobode izražavanja, jer je na satiričan način komentarisao i iznio lični stav o navedenim pojavama. Iznošenje ličnih stavova u vezi sa određenim društvenim pitanjima i temama jeste jedno od osnovnih načela slobode izražavanja, te kao takvo podliježe višem stepenu zaštite. Međutim, stanica je zanemarila činjenicu da se pravo na slobodu izražavanja ne može smatrati apsolutnim, pogotovo ne u slučajevima kada takvo izražavanje utiče na stvaranje predrasuda i potiče na diskriminaciju, kao što je slučaj sa predmetnim sadržajem kojim se čin jednog pojedinca poistovjećuje sa cijelim narodom, te se čini etničko profilisanje zasnovano na predrasudama i stereotipima. U drugom prilogu migranti se prikazuju u negativnom kontekstu na diskriminišući način, kao neko ko ugropava etnonacionalni identitet i opstanak bošnjačkog naroda, što je nedopustivo sa stanovišta osnovnih principa u emitovanju koji zabranjuju svaki oblik diskriminacije. Navedeni sadržaj, uzimajući u obzir kontekst trenutne migrantske krize, može podstići netrpeljivost i netoleranciju, pa i strah prema drugom i drugaćijem, a što u konačnici može dovesti do negativnih posljedica poput diskriminacije i mržnje. Uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, činjenicu da u posljednje dvije godine MTV Igman nije prekršila relevantnu odredbu Kodeksa, a posebno imajući u vidu da je stanica

prihvatala odgovornost i odlučila da prestane sa emitovanjem emisije, ocijenjeno je da se u konkretnom slučaju svrha kažnjavanja može postići izricanjem pismenog upozorenja.

U slučaju **TV Podrinje**, emitovan je sadržaj pod nazivom *Hrvatska policija uhapsila 976 promigrantskih mafijaša*, u kojem autor takođe govori o opasnosti gubitka nacionalnog identiteta, pa i nestanka Bošnjaka: *I evo ja vas pitam, na šta vi mislite dragi moji da će ličiti naš život kad ovdje bude zauvijek stotinu hiljada migranata... kako može sve to, ako nije sve dio jedne organizirane mafijaške grupe čiji je cilj, ne zaboravite, genocid nad Bošnjacima, narod koji je proživio genocid, treba sada da bude dokrajčen, dokusuren time što će mu se uesti migranti i što će taj narod poprimiti migrantski identitet...* Pravo na slobodu izražavanja ne može se smatrati apsolutnim, pogotovo ne u slučajevima kada takvo izražavanje utiče na stvaranje predrasuda i potiče na diskriminaciju, kao što je slučaj sa predmetnim sadržajem u kojem se migranti prikazuju u izrazito negativnom kontekstu na diskriminirajući način, kao neko ko ugrožava etnonacionalni identitet i opstanak bošnjačkog naroda. Sama činjenica da su prisutni na teritoriji BiH, bezrazložnim oživljavanjem ratnih trauma bh. stanovništva, suprotno svim etičkim i profesionalnim standardima, implicira se etnocid. Navedeno govori da je osnovna tema o hapšenju promigrantske mafije – dakle tema koja bez sumnje zaslužuje da se o njoj izvještava u javnom interesu – iskorištena za propagiranje antimigrantskih stavova. Uzimajući u obzir kontekst trenutne migrantske krize, ovakav pristup prema migrantima može podstići na netrpeljivost i netoleranciju, pa i strah prema drugom i drugaćijem, a što u završnici može dovesti do negativnih posljedica poput diskriminacije i mržnje.

Član 5. (Pravičnost i nepristrasnost)

(2) Audiovizuelnim i radijskim programima će se osigurati da svi programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima, budu pravični, nepristrasni i izbalansirani. Pravičnost, nepristrasnost i izbalansiranost postižu se objavljivanjem svih suprostavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.

Ovaj stav ukazuje na neophodnost obezbjeđenja pravičnih, nepristrasnih i izbalansiranih programa, naročito informativno-političkih i programa o tekućim događajima. Poštivanje principa pravičnosti i nepristrasnosti u programima pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga predstavljaju suštinu profesionalnog pristupa u izvještavanju i kreiranju sadržaja koji se pružaju publici. Pri tome, stanice su slobodne da biraju teme koje će obrađivati i o kojima će izvještavati, kao i da ih interpretiraju u skladu sa svojom uređivačkom politikom, sve dok je osigurano poštivanje Kodeksa.

Za razliku od prethodne godine kada su zabilježena značajnija kršenja odredbi Kodeksa u pogledu pravičnosti i nepristrasnosti, Agencija je u 2020. godini utvrdila kršenje člana 5. stav (2) samo u jednom slučaju pokrenutom protiv Televizije Zenica, i to u kombinaciji sa kršenjem odredbi člana 6. (Pravo na odgovor) Kodeksa, tako da je isti podrobnije opisan u nastavku.

Član 6 (Pravo na odgovor)

Svako fizičko ili pravno lice ima pravo podnijeti zahtjev za objavu odgovora na informaciju objavljenu u audiovizuelnom ili radijskom programu kojim su bila povrijeđena njegova prava ili interesi.

Odgovor će biti dostavljen pružaocu medijske usluge u pisanoj formi putem pošte, telefaksa ili elektronske pošte u roku od 14 dana od objave informacije. Odgovor će biti naslovлен na pružaoca medijske usluge koji je emitovao predmetni program, imati u naslovu referencu na zahtjev za objavu odgovora/ispravke, biće obrazložen i potpisani od strane fizičkog ili pravnog lica na koje se odnosi objavljena informacija, te biti ograničen na ispravke navoda iz objavljenog programa.

Odgovor ili dio odgovora koji se odnosi na ispravljanje netačnih ili nepotpunih informacija će biti objavljen u prvom narednom izdanju programa u kojem je objavljena informacija na koju se daje odgovor. Ukoliko to nije moguće, odgovor će biti objavljen u vremenski najbližem i tematski najsrodnijem programu.

Objava odgovora ili dijela odgovora neće biti popraćena protuodgovorom ili dodatnim komentarom, pogotovo ako je riječ o informativno-političkim programima. Ovo ograničenje se ne odnosi na pripremu i objavljivanje dodatnih informacija u vezi s temom na koju se odgovor odnosi, s tim da te informacije neće ugroziti samu svrhu odgovora.

Izuzetno od stava (3) ovog člana, objava odgovora se može odbiti u sljedećim slučajevima:

- ukoliko odgovor predstavlja ili je u vezi s protupravnom radnjom;
- ukoliko odgovor otvara mogućnost pokretanja građanske parnice protiv onog kome je podnesen zahtjev za odgovor;
- ukoliko bi objava odgovora predstavljala kršenje odredbi ovog kodeksa.

Pružalac medijske usluge će, u slučaju odbijanja objave odgovora, pismeno obavijestiti podnosioca zahtjeva o razlozima takve odluke.

Odredbe u vezi sa pravom na odgovor su od ključne važnosti za osiguranje prava na slobodu izražavanja, koje uključuje i slobodu primanja i davanja informacija, ali sa sobom povlači i odgovornosti posebno u vezi sa zaštitom prava i interesa drugih. Izvještavanje koje nadilazi potrebe javnosti o primanju informacija i javni interes, može zadrijeti u zaštićeno područje prava drugih, čime dolazi do povrede tih prava i interesa fizičkih i pravnih lica. Pravo na odgovor je pravno sredstvo i adekvatan način zaštite od objavljivanja informacija koje sadrže netačne činjenice o fizičkom ili pravnom licu, uključujući činjenice i mišljenja koja predstavljaju narušavanje privatnog života ili napad na njegovo dostojanstvo, i izuzetno je važno za zdrave odnose između medija i javnosti. Moć medija je nedvosmisleno velika i stoga je od izuzetne važnosti da se koristi na osnovama profesionalnog izvještavanja i novinarstva, a ne kao oružje protiv određenih pojedinaca ili grupa. Važnost mehanizma zaštite pojedinca ili organizacije putem prava na odgovor je veoma značajna, jer se na taj način, pored zaštite zainteresovanih lica od objavljivanja netačnih informacija, jača kredibilitet medija i povjerenje u njih. Osim Kodeksa o AVM, odredba kojom se reguliše pravo na odgovor sadržana je i u zakonima o Javnim RTV servisima, te zakonima o zaštiti od klevete koji su na snazi u Federaciji BiH i Republici Srpskoj.

Kršenje navedenog člana ustanovljeno je u jednom slučaju.

Kako je prethodno navedeno, u slučaju Televizije Zenica kršenje prava na odgovor je utvrđeno zajedno sa kršenjem odredbi u vezi nepristrasnosti. Naime, stanica je u okviru centralne informativne emisije emitovala prilog pod nazivom „Incident na Vijeću“ u kojem je emitovana informacija o prekidu sjednice Gradskog vijeća nakon incidenta kojeg je uzrokovao voditelj u programu i član sindikata radnika Radio-televizije Zenica Rešad Šabanović, koji je tokom izlaganja gradonačelnika počeo glasno da dobacuje iz vijećničkih klupa. U prilogu je emitovan snimak navedenog dijela sjednice, a u najavi se stanica ogradila od postupaka svog zaposlenika te ga oštro osudila, navodeći da Šabanović sjednicu Gradskog vijeća *nije pratilo po osnovu radnog zadatka i u ulozi novinara, s obzirom na to da je na godišnjem odmoru*, te da *ostaje nejasno kako je Šabanović uopće mogao da prisustvuje sjednici, a od sudionika događaja saznajemo da je Šabanović bio vidno pod uticajem alkohola*. G. Šabanović je naknadno obavijestio Agenciju i da je u vezi sa spornim prilogom stanici uputio demant koji nije objavljen. Odluku o kršenju odredbi o pravičnosti, nepristrasnosti i izbalansiranosti Agencija je temeljila na činjenici da je najava priloga sadržavala određene tvrdnje o g. Šabanoviću koje ga prikazuju isključivo u negativnom svjetlu i gledaocima nude jednostran prikaz dešavanja tokom sjednice Gradskog vijeća, iako je zadatak svih pružalaca AVM usluga da obezbijede pluralizam mišljenja

i ne dozvole da u programima prevlada samo jedan stav o određenoj temi, naročito ukoliko se radi o temama od javnog interesa poput onih o kojima se raspravlja na sjednicama Gradskog vijeća i u koje su uključeni izabrani predstavnici vlasti ili javna preduzeća. Pri tome, g. Šabanoviću tom prilikom nije data mogućnost da iznese svoj stav, odbaci iznesene tvrdnje na svoj račun, niti da iznese kontraargumente, već su pokušaji da se obezbijedi njegovo mišljenje učinjeni tek naknadno, tri dana nakon emitovanja spornog priloga. Također je utvrđeno da stanica g. Šabanoviću nije omogućila pravo na odgovor, iako je demant koji je g. Šabanović uputio TV Zenici bio u skladu sa odredbama člana 6. Kodeksa, te nisu bili ispunjeni uslovi za odbijanje objave demanta. Pravo na odgovor predstavlja svojevrstan institut zaštite pojedinaca od objavljivanja i prenošenja nepotpunih ili netačnih informacija u programima nosilaca dozvola. Ova odredba omogućava svakom fizičkom ili pravnom licu da podnese zahtjev za objavu odgovora na informaciju objavljenu u audiovizuelnom ili radijskom programu kojom su bila povrijeđena njegova prava ili interesi. Posebno je potrebno naglasiti da stanica ne može sama odlučivati o tome da li postoji povreda prava i interesa pojedinca, već je dužna objaviti odgovor ili dio odgovora koji se odnosi na ispravljanje netačnih ili nepotpunih informacija. Objava odgovora je obaveza stanice, nezavisno od činjenice da li je pojedincu naknadno pružena prilika da iznese svoj stav.

Član 7. (Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi)

(1) Audiovizuelni i radijski programi neće nuditi bilo kakav sadržaj za kojeg se zna ili se može utvrditi da je lažan ili zavaravajući na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili za kojeg postoji opravdana prepostavka da je lažan ili zavaravajući.

(2) Ako se za audiovizuelni i radijski program naknadno ispostavi da je lažan ili zavaravajući, objaviće se ispravka u najkraćem roku.

Primjeri kršenja navedene odredbe koje je Agencija zabilježila u izvještajnom periodu odnosili su se na emitovanje kviz programa u kojima su slušaoci/gledaoci imali priliku da učestvuju putem usluge dodatne vrijednosti, odnosno pozivanja određenih brojeva telefona za uključenje u program i mogućnost osvajanje nagrade.

S obzirom da se u zabilježena tri ovakva slučaja prvenstveno radilo o propustu vezanom za naplatu navedene usluge dodatne vrijednosti, gdje je utvrđeno kršenje odredbi člana 16. Kodeksa, isti su podrobnije opisani u nastavku.

Član 16. (Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima)

Audiovizuelni i radijski programi u kojima publika ima mogućnost učešća putem pozivanja, slanja poruka, te korištenjem drugih načina komunikacije, sadržavaće jasne informacije i uslove za učešće u istim.

Ukoliko se učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima ostvaruje putem usluge dodatne vrijednosti, gledaocu/slušaocu koji učestvuje u programu, uključujući gledaoce/slušaoce na čekanju, naplatiče se cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva.

Svrha ovog člana je da se spriječi obmana i nanošenje štete gledaocima/slušaocima. Prije svega, publika koja učestvuje u programu može biti direktno finansijski oštećena ukoliko se ne obezbijedi poštivanje odredbi ovog člana. Drugo, bez obzira na finansijske implikacije, potrebno je spriječiti zloupotrebu povjerenja koju publika ima u medijske usluge. Član 16, između ostalog, propisuje da će se publici za ostvarivanje učešća u programima u kojima se pruža mogućnost ostvarivanja novčanih dobitaka, nagrada ili usluga kroz takmičenja ili nekog drugog oblika učešća putem usluge dodatne vrijednosti, naplatiti cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva. To znači da je, bez obzira na trajanje poziva, da li je gledalac/slušalac stavljen na čekanje

prije uključenja u program, da li će gledalac/slušalac koji je na čekanju biti uopće uključen u program itd., dozvoljeno naplatiti samo cijenu tog poziva. Cilj odredbe je da se gledaoci zaštite od moguće zloupotrebe odgađanjem uključenja u program ili eventualnim produžavanjem trajanja poziva.

Tokom izvještajnog perioda, zabilježen je posebno veliki broj prigovora i slučajeva koji se se odnosili na ovu odredbu. Kršenje člana 16. ustanovljeno je u šest slučajeva, od čega se u tri slučaja radilo i o kršenju člana 7. (*Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi*).

Emitovanje astrološke emisije „Astro centar“ u programima **OBN, Televizije BN i BN Music** dana 14.04.2020. bilo je predmet ispitivanja Agencije iz razloga što su za pozivanje brojeva za učešće u programu podaci objavljeni na ekranu sadržavali informacije o naplati poziva po minuti, odnosno po trajanju poziva. U svom izjašnjenju na navode Agencije o potencijalnom kršenju odredbe koja se odnosi na naplatu poziva u astrološkoj emisiji, stanice su istakle da se radi o zakupljenom terminu u kojem se emisija emituje uživo i nije je moguće konstantno kontrolisati, ali da su u ugovor sa zakupcem termina ugradili i obavezu poštivanja navedene odredbe Kodeksa. Stanice su istakle svoju spremnost da dodatno pooštire nadzor nad sličnim sadržajima za koje iznajmljuju termine. Agencija je prihvatile činjenicu da se realizacija programa u kojima je omogućeno učešće publike pozivanjem na brojeve sa dodatnom vrijednošću zasniva na ugovornom odnosu nosioca dozvole i izvršioca usluge, te je, uzimajući u obzir i činjenicu da su stanice prihvatile odgovornost i obavezale se na preduzimanje dodatnih koraka, izrekla pismeno upozorenje.

OBN je u septembru 2020. emitovao program „Astrovizija“. Ovaj put je na ekranu bilo naznačeno da se naplata pozivanja istaknutih brojeva vrši po pozivu, kako je i predviđeno Kodeksom. U cilju prikupljanja svih informacija relevantnih za predmetnu istragu, te pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, Agencija se obratila telekom operaterima u BiH sa upitom o načinu naplate poziva, te je dobila odgovor da se pozivi na ove brojeve naplaćuju po minuti, što je i realizovano za vrijeme trajanja emisije. U svom izjašnjenju na navode o mogućem kršenju, OBN je naveo da se radi o programu koji se emituje posredstvom agencije, uživo iz studija u drugoj zemlji, te da isti podrazumijeva interakciju sa gledaocima, zbog čega ju je teško iskontrolisati. Takođe su naveli da *od početka emitovanja klijent je upoznat sa pravilima i svaki put kad je do kršenja istih došlo reagovali smo i stvar je bila otklonjena*, što jasno govori u prilog zaključku da OBN TV djeluje nakon uočene greške, dok je svrha poštivanja pravila i propisa u preventivnom djelovanju kako bi se zaštitili krajnji korisnici. Agencija je konstatovala da je emitovana lažna informacija o stvarnoj prirodi naplate poziva, čime je stvorena mogućnost nanošenja štete gledaocima, odnosno gledaoci su lažnim informacijama dovedeni u zabludu o stvarnoj prirodi načina naplate, a što je dovelo do kršenja člana 7. stav (1) Kodeksa. Sama činjenica da su pozivi naplaćivani po trajanju predstavlja kršenje člana 16. stav (2) Kodeksa. S obzirom da se radilo o ponovljenom kršenju, odnosno da ranije izrečena mjera pismenog upozorenja nije bila učinkovita, stanici je izrečena novčana kazna u iznosu od 7.000 KM.

Bez obzira što se radi o programu uživo kojeg realizuje treće lice sa kojim je stanica sklopila ugovor, krajnja odgovornost za sve emitovane sadržaje, bez obzira na njihov izvor, je na nosiocu dozvole. Upravo zbog činjenice da je nosilac dozvole odgovoran za sve sadržaje koje emituje neovisno od izvora, od njih se očekuje da u ovakvim ili sličnim situacijama uspostave odgovarajuće mehanizme kontrole svih sadržaja koje emituju kako bi u svakom trenutku mogli osigurati adekvatnu uredničku reakciju.

Član 18. (Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala)

Reprize programa i snimke sportskih prenosa će se označiti kao takve tokom cjelokupnog trajanja.

Kršenje ove odredbe utvrđeno je u jednom slučaju, kod **NTV 101**, gdje je sedmodnevna analiza programa pokazala da se program vijesti, koji se svakodnevno emituje u terminu od 18:30, reprizira još dva puta tokom noći, pri čemu nije označen kao repriza. Načelo označavanja repriza kao takvih važno je kako bi gledaoci imali informaciju o tome da se ne radi o programu uživo, što se naročito odnosi na reprize programa koji u sebi sadrže elemente interakcije s gledaocima/slušaocima (reality show, razna takmičenja s pozivom na glasanje, interaktivni kvizovi, tekuće vijesti, rasprave o političkim i/ili društvenim temama i drugi slični sadržaji).

Zaštita maloljetnika (članovi 22., 24. i 25.)

Član 22. (Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja)

(1) Pružalac medijske usluge će osigurati zaštitu maloljetnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih sadržaja.

(2) Pružalac medijske usluge je odgovoran za kategorizaciju svih sadržaja koje pruža.

(3) Pružalac medijske usluge, pri kategorizaciji sadržaja, treba obratiti pažnju na moguće etičke i druge društvene posljedice prikazivanja tih sadržaja, pri čemu posebno treba uzeti u obzir sljedeće:

- a) da li su nasilje, posljedice nasilja ili ponašanje koje se može lako imitirati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi pozitivno vrednovani, odnosno prikazani kao društveno prihvatljivi ili sugerisani kao način rješavanja konflikata problema;
- b) da li su maloljetnici prikazani kao objekti/žrtve nasilja;
- c) stepen realističnosti prikaza scena nasilja, posljedica nasilja ili ponašanja koje se može lako imitirati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi;
- d) učestalost, slikovitost i detaljan prikaz scena nasilja, seksualnih aktivnosti, neprimjerenog jezika, sugestivnih oblika ponašanja koje se može lako imitirati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi;
- e) da li se radi o prikazu ponašanja uvredljivog za ljudsko dostojanstvo;
- f) učestalost i intenzitet i trajanje krupnih kadrova i/ili detaljnih verbalnih, grafičkih i/ili tekstualnih opisa brutalnosti i vulgarnosti;
- g) prateće estetske efekte (muzika, maske, šminka, itd.) koji mogu djelovati uznemiravajuće ili stvarati strah kod publike;
- h) kontekst i/ili programski žanr u kojem se sadržaji prikazuju.

Član 24. (Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika)

(1) Pružalac medijske usluge će osigurati zaštitu maloljetnika od sadržaja za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti njihov fizički, psihički ili moralni razvoj, bilo tehničkom zaštitom ili odgovarajućim rasporedom i označavanjem sadržaja. Ovi sadržaji uključuju, ali se ne ograničavaju na scene grubog nasilja, seksa, vulgarne izraze i prizore ili scene zloupotrebe alkohola i opojnih droga. Ova obaveza se ne odnosi na informativno-političke i programe o tekućim događajima, na koje se primjenjuje član 9. ovog kodeksa.

(2) Zabranjeno je prikazivanje pornografskog sadržaja bez tehničke zaštite. Pored toga, u medijskim uslugama na zahtjev, pornografski sadržaj će biti izdvojen od ostalih sadržaja kao poseban dio kataloga.

Član 25. (Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika)

(1) Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, koji se prikazuju bez tehničke zaštite, biće označeni odgovarajućom grafičkom oznakom koja će biti jasno istaknuta na ekranu tokom cijelog njihovog trajanja.

(2) Grafičke oznake se odnose na sljedeće kategorije sadržaja i primjenjuju se kako slijedi:

a) Kategorija 12+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina će se prikazivati između 20:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene nasilja i posljedice tog nasilja, bez prikazivanja detaljnih scena istog, a koje imaju jako uredničko/umjetničko opravdanje;

2) sadržaje u kojima se prikazuje prirodna nagost bez seksualnog konteksta, te scene seksualne aktivnosti koje su kratke i prikazane na diskretan način;

3) sadržaje u kojima su povremeno zastupljene blage psovke koje su opravdane kontekstom.

b) Kategorija 16+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina će se prikazivati između 22:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene umjerenog nasilja i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, posebno ukoliko je takvo nasilje predstavljeno kao prihvatljivo i ukoliko se može lako imitirati;

2) sadržaje u kojima se prikazuju nagost i seksualnost, bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, a koji su opravdani kontekstom i čija primarna namjena nije podizanje seksualnog uzbudjenja ili stimulacija publike;

3) umjerenu upotrebu neprimjerenog jezika sa šalamama i izrazima čija je namjera provočiranje i uznemiravanje, te umjereni korištenje vulgarnih izraza i psovki.

c) Kategorija 18+: sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina će se prikazivati između 24:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:

1) prikaze teškog nasilja i teških i zastrašujućih posljedica nasilja i eksplicitan prikaz scena seksualnog nasilja;

2) detaljne prikaze seksualnih aktivnosti u sadržajima čija primarna namjera nije podizanje seksualnog uzbudjenja ili stimulacija publike;

3) sadržaje čija je primarna namjera podizanje seksualnog uzbudjenja ili stimulacija publike, a koji prikazuju nagost u zavodljivim, provokativnim seksualnim položajima bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa tokom seksualnog odnosa;

4) sadržaje u kojima se često upotrebljavaju najgrublje psovke i vulgarni izrazi.

(3) Sadržaji koji ne sadrže elemente koji bi mogli narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika mogu se prikazivati bez vremenskog ograničenja i ne označavaju se grafičkim oznakama.

(4) Sadržaji iz stava (2) ovog člana se u medijskim uslugama na zahtjev mogu prikazivati bez vremenskog ograničenja, uz obavezu postavljanja grafičkih oznaka u katalogu ponuđenih sadržaja. Izuzetak su sadržaji koji spadaju u kategoriju 18+, koji mogu biti prikazivani bez

vremenskog ograničenja samo ukoliko postoji tehnička zaštita. U suprotnom, ovi sadržaji će biti prikazivani između 24:00 i 06:00 sati.

(5) Najave sadržaja iz stava (2) ovog člana neće uključivati opise i scene za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika. Najave ovih sadržaja će sadržavati grafičku oznaku koja određuje kategoriju u koju takav sadržaj spada.

(6) Ovaj član se odnosi i na sadržaje pružaoca medijske usluge radija, s tim što se označavanje sadržaja u skladu s navedenom kategorizacijom vrši pomoću odgovarajućeg zvučnog upozorenja na početku i nakon svake pauze u takvom sadržaju.

Kodeks o AVM dijeli sadržaje koji mogu imati uticaj na fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika u dvije kategorije. Prvu kategoriju predstavljaju sadržaji koji bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika i čije je emitovanje zabranjeno. Drugu kategoriju sadržaja čine oni sadržaji koji predstavljaju manji nivo opasnosti za narušavanje dobrobiti maloljetnika, odnosno oni sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, te čije emitovanje nije zabranjeno, ali je podložno ograničenjima. U tom slučaju je zaštitu potrebno obezbijediti putem pregleda sadržaja prije njihovog emitovanja, kategorizacijom, te označavanjem i vremenskim ograničenjima emitovanja, primjenom mjera tehničke zaštite u slučaju kada je to potrebno, kao i emitovanjem upozorenja prije emitovanja uz nemirujućih sadržaja u informativnim i drugim programima.

Korištenje grafičkih oznaka je određeno tako da iste moraju biti označene na ekranu jasno istaknutom grafičkom oznakom 12+, 16+ ili 18+ tokom cijelog trajanja. Pravilna klasifikacija sadržaja ne oslobađa pružaoca medijskih usluga od obaveze da taj sadržaj emituje u prikladnom vremenskom periodu. Dakle, programski sadržaj koji nije primjerен za uzrast do 16 godina nije dovoljno samo označiti oznakom 16+, već ga je potrebno emitovatiiza 22:00 sata.

Pružaoci medijskih usluga imaju isključivu odgovornost za klasifikaciju sadržaja. S obzirom na to da u BiH ne postoji strukovno tijelo koje daje stručne preporuke za klasifikaciju ili klasificira sadržaje u pogledu njihove podobnosti za maloljetnike, pružaoci medijskih usluga su dužni prije emitovanja sami pogledati sve sadržaje i klasificirati ih na odgovarajući način u skladu s odredbama Kodeksa o AVM. Kako bi pomogla pružaocima medijskih usluga da dodatno shvate mogući uticaj sadržaja u kojima se prikazuju scene nasilja i posljedica nasilja na djecu i maloljetnike, Agencija je izradila dva dokumenta koja se bave uticajem televizije na djecu i maloljetnike – stručni elaborat na temu „Uticaj televizije na djecu i maloljetnike“ i „Smjernice za klasifikaciju televizijskih sadržaja“. Ovi dokumenti nude detaljan uvid u način na koji maloljetnici doživljavaju televizijske sadržaje u različitim fazama razvoja, te ukazuju na uticaj koji ovakvi sadržaji mogu imati na njihov razvoj. Agencija je izradila i smjernice za primjenu svakog člana Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija, kao i Kodeksa o komercijalnim komunikacijama. Svi navedeni dokumenti su dostupni putem službene web stranice Agencije, www.rak.ba.

U toku 2020. godine, Agencija je procesuirala tri slučaja kršenja odredbi u vezi sa zaštitom maloljetnika, odnosno obavezom kategorizacije i označavanja sadržaja koji mogu ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika.

Analiza sedmodnevног programa **NTV 101** je pokazala da su u tom periodu, u večernjem terminu od 21:00h, emitovana tri filma bez grafičke oznake, iako po svom sadržaju evidentno podliježu obavezi grafičkog označavanja, jer sadrže scene koje bi mogle ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika (prikaze nasilja i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, mrtvih tijela, te scene u kojima se prikazuju nagost i seksualna aktivnost). Jedan film emitovan je sa adekvatnom grafičkom oznakom 16+ koja u potpunosti odgovara sadržaju filma, ali u pogrešnom terminu s obzirom da sadržaji sa oznakom

16+ mogu biti emitovani u periodu između 22:00 i 06:00 sati, te jedan film sa oznakom 14+ koja uopšte nije propisana Kodeksom.

U slučaju **Televizije OSM**, kršenje je ustanovljeno zbog emitovanja filma pravilno označenog grafičkom oznakom 16+ zbog scena seksualne aktivnosti, scena nasilja, kao i scena konzumacije opojnih droga, ali je emitovan u dnevnom terminu od 14:14 sati.

Federalna televizija emitovala je film „Zvizdan“, u terminu od 17:21 do 19:24 sati, bez grafičke oznake, iako po svom sadržaju evidentno podliježe obavezi odgovarajuće kategorizacije, odnosno grafičkog označavanja, kao i obavezi emitovanja u prikladnom terminu u skladu sa izvršenom kategorizacijom, jer sadrži scene koje bi mogle ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika (prikaze nasilja i posljedice tog nasilja, prikaze nagosti i seksualnih aktivnosti, te prikaze zloupotrebe opojnih droga), pri čemu prateći estetski efekti, intenzitet i realističnost prikaza nasilnih scena, te ukupna atmosfera filma mogu dodatno izazvati uzinemirenost ili osjećaj straha, naročito kod maloljetnika. U svom izjašnjenju na navode Agencije o potencijalnom kršenju odredbi u vezi zaštite maloljetnika, stanica je istakla da se radi o višestruko nagrađivanom filmskom ostvarenju, te da *film možda nije primjeren za mlađu publiku, iako namjera nije bila promoviranje nasilja niti postizanje seksualnog uzbudjenja kod gledateljstva, kao i promoviranje konzumiranja droga*. Ne sporeći umjetničku i estetsku vrijednost filma, Agencija je konstatovala da je u svim emitovanim programskim sadržajima potrebno obezbijediti poštivanje relevantnih pravila, te da samo postojanje spornih scena zahtijeva odgovarajuću kategorizaciju programskih sadržaja, a što je stanica u ovom slučaju propustila uraditi, te je stanici izrečena novčana kazna u iznosu od 3.000,00 KM.

2.2 KRŠENJA KODEKSA O KOMERCIJALNIM KOMUNIKACIJAMA

U izvještajnom periodu Agencija je izrekla ukupno dvije izvršne mjere, od kojih jedno usmeno i jedno pismeno upozorenje, po osnovu utvrđenog kršenja primjenjivih odredbi Kodeksa o komercijalnim komunikacijama (Kodeks o KK), kako slijedi:

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
RTV HERCEG BOSNA	Usmeno upozorenje	Član 9. (<i>Trajanje televizijskog oglašavanja i teletrgovine</i>), stav (2); Član 16. (<i>Opšti principi u vezi sa sponzorstvom</i>), st. (2) i (3); Član 18. (<i>Opšti principi u vezi sa plasmanom proizvoda</i>)), stav (3); Član 19. (<i>Označavanje plasmana proizvoda</i>) st. (1), (2) i (3)
TV 7	Pismeno upozorenje	Član 17. (<i>Zabranjeno sponzorisanje</i>) stav (3)

Pravila u vezi s komercijalnim komunikacijama su bitna s aspekta zaštite potrošača. Cilj primjene pravila je postizanje ravnoteže između tržišne utakmice i zaštite potrošača. Pored toga što pravila Agencije postavljaju osnovna načela u vezi s uključivanjem reklamnih sadržaja u programe korisnika dozvole, odredbe daju niz mogućnosti korisnicima dozvola da ih inkorporiraju u programske sadržaje. Kodeks o komercijalnim komunikacijama stanicama daje mogućnost raznih tipova komercijalnih komunikacija, koje uključuju reklamne blokove, oglašavanje na dijelu ekrana,

telepromociju, teletrgovinu, sponzorstvo, plasman proizvoda i virtuelno oglašavanje. Kao što je već naglašeno, postoji mnogo načina da se izvrši promocija određenog proizvoda ili usluge na način koji je u skladu s Kodeksom o komercijalnim komunikacijama, pri čemu se za promociju jednog proizvoda ili usluge mogu koristiti različiti vidovi komercijalnih komunikacija, čak i unutar istog programa.

U izvještajnom periodu zabilježena su kršenja sljedećih odredbi Kodeksa o komercijalnim komunikacijama:

Član 9. (Trajanje televizijskog oglašavanja i teletrgovine)

(2) Trajanje televizijskog oglašavanja i teletrgovine, uključujući oglašavanje na dijelu ekrana i telepromociju, za javne televizijske stanice iznosiće najviše četiri minute po satu, uz izuzetak izloga za teletrgovinu.

Član 16. (Opći principi u vezi s sponzorstvom)

(2) Gledaoci će biti jasno upoznati sa postojanjem ugovora o sponzorstvu. Sponzorisi program će biti jasno označen kao takav imenom, logom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što su njegov proizvod ili usluga ili njegov prepoznatljivi znak, na odgovarajući način na početku, tokom i/ili na kraju programa. Oznaka sponzorstva se neće neopravdano isticati i biće ograničena na kratku i neutralnu identifikaciju sponzora, te neće sadržavati dodatne informacije o sponzoru ili promotivno upućivati na proizvod ili uslugu sponzora.

(3) Sponzorise audiovizuelne medijske usluge ili medijske usluge radija, odnosno programi, neće direktno podsticati na kupovinu ili unajmljivanje proizvoda ili usluga sponzora ili neke treće strane, a posebno putem promotivnog upućivanja na proizvod ili uslugu.

Član 19. (Označavanje plasmana proizvoda)

(1) Gledaoci/slušaoci će biti jasno informisani da se u audiovizuelnom i radijskom programu koristi plasman proizvoda.

(2) Audiovizuelni program koji sadrži plasman proizvoda biće označen putem postavljanja vizuelnog simbola kako ne bi došlo do zbunjivanja gledalaca. Vizuelni simbol će se postaviti u donjem desnom uglu ekrana i sadržavaće krug sa upisanim štampanim slovima PP, te će se zadržati na ekranu najmanje 30 sekundi na početku i na kraju programa, te nakon svake pauze za reklame.

(3) Pored označavanja plasmana proizvoda vizuelnim simbolom, emitovaće se i tekstualno obavještenje na početku programa sljedećeg sadržaja: „Ovaj program sadrži plasman proizvoda“ .

Agencija je tokom analize sedmodnevног programa **Radiotelevizije Herceg-Bosne** (izvršene rutinski nakon što je stanici odobrena promjena programskih uslova dozvole), utvrdila kršenje gore navedenih odredbi Kodeksa o KK. U dva termina je ustanovljeno manje prekoračenje propisanog limita trajanja televizijskog oglašavanja i teletrgovine od 4 minute po satu za javne TV stanice.

Nadalje, utvrđeno je da je stanica emitovala zabavni magazin „Dom na kvadrat“, čiji sponzor je „Lesnina XXL“, unutar koje je emitovan prilog o uređenju predsoblja, sniman u salonu Lesnine, u kojem arhitektica daje idejna rješenja za uređenje predsoblja koristeći proizvode Lesnine.

Stanica je takođe emitovala dva izdanja filmskog magazina „Kratki rezovi“. U prvom izdanju, nавје emisije su snimane na različitim lokacijama u okviru restorana & cocktail bara „Sveti Dominik – Trogir“, označenog kao sponzora emisije, dok je na dijelu ekrana emitovan tekst sljedećeg sadržaja: *Snimano u restoranu & cocktail baru Sv. Dominik – Trogir, uvijek svježa domaća hrana i domaćinska atmosfera posred trogirske rive, www.svdominik.com.* I nавје

drugog izdanja ove emisije su snimane na različitim lokacijama sponzora programa, odnosno hotela i restorana "Monika", te je na dijelu ekrana emitovan tekst sljedećeg sadržaja: *Snimanu u hotelu&restoranu "Monika", Budislavićeva 12, Trogir – vrhunska mediteranska kuhinja u restoranu sa polstoljetnom tradicijom & vrhunski smještaj u srcu Trogira* www.hotelmonika.com.hr. Relevantne odredbe propisuju da sponzorisane audiovizuelne medijske usluge ili medijske usluge radija, odnosno programi, ne smiju direktno poticati na kupovinu ili unajmljivanje proizvoda ili usluga sponzora ili neke treće strane, a posebno putem promotivnog upućivanja na proizvod ili uslugu. U gore navedenim primjerima je jasno da se radi o sponzorisanim emisijama u kojima su predstavljeni proizvodi/usluge na koje je promotivno upućivano. U prvom prilogu, najavljujući da se prilog snimao u prodavnici sponzora, snimajući prilog tu i koristeći proizvode sponzora i dajući ideju kako da se uredi predsoblje, te korištenjem vizuelnih elemenata sponzora dat je promotivni efekt prilogu. Ovakvom praksom se krši jedan od ključnih principa sponzorstva, a to je da sponzorisi programi ne smiju sadržavati nikakve promotivne elemente. Cilj ove odredbe je da spriječi bilo kakvu promociju proizvoda ili usluge sponzora unutar sponzorisanog programa. Ova zabrana je naročito važna zbog opasnosti prikrivenog oglašavanja kod kojeg se postiže isti efekat kao oglašavanje, ali se zaobilaze pravila koja se primjenjuju na oglašavanje, čime se ozbiljno krše propisane norme. Zabrana promotivnog upućivanja se ne odnosi samo na sadržaj sponzorisanog programa, već i na oznake i najave sponzorstva. Označavanje i najave moraju biti svedene na identifikaciju sponzorstva, budući da je to i njihova namjena, te ne smiju sadržavati reklamne poruke, pozivati na kupovinu ili sadržavati elemente koji bi mogli promovisati sponzora, odnosno njegovu ponudu, a što je takođe široko rasprostranjena praksa. U sponzorisanim programima i oznakama/najavama sponzorstva su zabranjene bilo kakve reference na sponzora, njegove proizvode ili usluge, koje se ne mogu podvesti pod identifikaciju sponzora, tj. informaciju gledaocima o tome ko je omogućio produkciju i gledanje konkretnog programa, već sadrže elemente koje uobičajeno sadrži oglašavanje i putem kojih se postiže promotivno upućivanje. U slučaju emitovanja filmskog magazina „Kratki rezovi“, Agencija je ustavila da se na usluge sponzora promotivno upućuje na indirektan način, isticanje dodatnih informacija kao što su adresa, brojevi telefona, web adresa, lokacija sponzora i slično, a koje posredno upućuju gledaoce na nabavku robe ili usluga koje nudi sponzor, kao i korištenjem fraza i slogana koji podsjećaju na reklamu za taj proizvod (*uvijek svježa domaća hrana i domaćinska atmosfera, vrhunska mediteranska kuhinja u restoranu sa polstoljetnom tradicijom & vrhunski smještaj*).

Nadalje, stanica je emitovala emisiju „Novi milenij“, u kojem je emitovan prilog o konkursu „Nagrađujemo izvrsnost“. U prilogu je objavljeno kako je najbolje podsticati maturante za pravovremeni početak priprema za državnu maturu i kontinuirano učenje sa ciljem postizanja izvrsnih rezultata na ispitima državne mature. U okviru priloga, pored dijela koji se tiče maturanata i njihovih priprema, emitovan je i propagandni dio o samoj kompaniji Algebra, na način da je rukovoditeljica poslovnog područja za državnu mature u Algebri, Gorana Urukalo Čorkalo, izjavila: *Osim organiziranih priprema za ispite državne mature, Algebra nudi i upis na neki od studijskih programa na Visokom učilištu Algebra. Dragi maturanti budući, pogledajte na stranicama Algebre i odaberite neki od studija koji se nude - programsko inženjerstvo, sistemsko inženjerstvo, marketing digitalni i ostale. Dodite i upišite se!* U istoj emisiji emitovan je prilog o prezentaciji aplikacije Settle, za bezgotovinsko plaćanje putem mobilnog telefona. U prilogu je, osim informativnih dijelova o aplikaciji i načinu korištenja, emitovan i propagandni dio: *Sberbank je banka koja gleda prema naprijed. Imaju ambiciju, nalaze se u transformaciju i znaju šta je potrebno,...* Na odjavnoj špici emisije je objavljeno da se zahvaljuju, između ostalih, Algebri i Sberbank. Iako program nije bio označen kao sponzorisi, činjenica da je na odjavnoj špici objavljena zahvala određenim kompanijama može se smatrati oznakom sponzorstva, odnosno učešća navedenih kompanija u program s ciljem svog promovisanja. Kako je utvrđeno, u okviru oba priloga je, uz pružanje relevantnih informacija vezanih za samu temu priloga,

izvršena i direktna promocija sponzora – u slučaju Algebre direktan poziv na korištenje usluga sponzora, te u slučaju Sberbanke navođenje promotivnih slogana koje koristi sponzor. Nadalje, u svim gore navedenim emisijama utvrđeno je i prisustvo plasmana proizvoda. U skladu sa članom 18. Kodeksa, u programima koji sadrže plasman proizvoda zabranjeno je direktno poticanje na kupovinu ili unajmljivanje tih proizvoda ili usluge, posebno putem promotivnog upućivanja, što znači da je dozvoljeno puko pojavljivanje tih proizvoda, ali to ne smije biti popraćeno dodatnim promotivnim elementima, kao što je isticanje proizvoda i usluga koje se pojavljuju u programu, pozivi na nabavku i korištenje istih, kao ni prilagođavanje scenarija ili toka emisije kako bi se uvrstile promotivne reference na proizvode ili usluge koje se pojavljuju u programu, a što je u gore navedenim programskim sadržajima bio slučaj. Pored toga, obaveza emitera je da kod programa koje sadrže plasman proizvoda emituje krug sa štampanim slovima PP koji mora biti istaknut u donjem desnom uglu ekrana najmanje 30 sekundi na početku i na kraju programa, te nakon svake pauze za reklame. Pored označavanja plasmana proizvoda vizuelnim simbolom, potrebno je emitovati i tekstualno obavještenje “Ovaj program sadrži plasman proizvoda” na početku programa. Kako je utvrđeno, stanica je u gore navedenim emisijama propustila da izvrši označavanje plasmana proizvoda na način propisan relevantnim odredbama Kodeksa.

Pored navedenog, tokom izvještajnog peroda evidentiran je još jedan slučaj kršenja odredbi Kodeksa o KK, i to člana 17. (3) koji glasi:

Član 17. (Zabranjeno sponzorisanje)

(3) Nije dopušteno sponzorisanje vijesti i programa o tekućim događajima.

Kodeksom je, dakle, eksplicitno zabranjeno sponzorisanje vijesti i programa o tekućim događajima, a u cilju zaštite nepristrasnog i izbalansiranog izvještavanja, očuvanja pluralizma izvora informacija i uredničke nezavisnosti ovih programa, te nemiješanja informacija s komercijalnim interesima sponzora. U slučaju vijesti, dodatni informativni segmenti (poslovne novosti, sportske novosti, vremenska prognoza) mogu biti sponzorisani samo ako su označeni i prezentovani kao odvojeni programi, svaki sa svojom zasebnom najavnom i odjavnom špicom, te kao takvi prikazani i u programskoj šemi. U slučaju da se emituju unutar vijesti, odnosno čine njihov integralni dio, sponzoriranje je zabranjeno.

TV 7 je u okviru informativnog programa „Hronika grada“ emitovala prilog u trajanju od 4min i 26 sec o uspješnoj privatnoj firmi - Cinkarni d.o.o. “Ibra” Tuzla, otvaranju novog postrojenja za pocinčavanje, uz intervju sa direktorom, kao i snimcima iz same fabrike. Na početku priloga prikazan je inserter “SPONZORISANI PRILOG”, dok je na kraju priloga prikazan reklamni pano firme sa brojevima telefona. Predmetni prilog, pored aktuelne informacije o otvaranju novog pogona cinkarne i zadržavanja postojećih, odnosno planiranja otvaranja novih radnih mesta, uključuje i informacije koje navedenu kompaniju predstavljaju u pozitivnom svjetlu, poput isticanja pozitivnog imidža kompanije, brojnih poslovnih partnera, uspješnog poslovanja, kvalitete u radu, posjedovanja atesta i certifikata itd. Stanica je u svom izjašnjenu na navode Agencije o potencijalnom kršenju navela da je prilog emitovan isključivo s ciljem prikazivanja jednog od rijetkih pozitivnih primjera poslovanja u BiH u vrijeme krize izazvane pandemijom korona virusa, te da je označen kao sponzorisani zbog potrebe da se zadovolji forma na kojoj insistira Agencija, a ne iz razloga što je njegovo emitovanje plaćeno. Sadržaj spornog priloga koji se fokusira na isticanje brojnih promotivnih elemenata, uključujući i zumiranje panoa sa brojevima telefona kompanije, uz činjenicu da je prilog označen kao sponzorisan, navodi na zaključak da se radi o promociji komercijalnih interesa sponzora. Sponzorstvo, kako je definisano Kodeksom o komercijalnim komunikacijama, podrazumijeva *učešće javnog ili privatnog pravnog ili fizičkog lica koje se ne bavi pružanjem audiovizuelnih medijskih usluga ili medijskih*

usluga radija, odnosno proizvodnjom audio ili audiovizuelnih djela, u finansiranju audiovizuelnih medijskih usluga ili medijskih usluga radija, odnosno programa sa ciljem da promoviše svoje ime, robnu marku, imidž, aktivnosti ili proizvode. Upravo postojanje promotivnih elemenata ključno je za razlikovanje komercijalnog sadržaja od uredničkog, u kom se priča o pozitivnim primjerima bh privrede može prikazati na razne načine koji ne podrazumijevaju direktnu promociju jednog privrednog subjekta.

U vezi izjašnjenja stanice da je oznaka sponzorstva stavljena kako bi se zadovoljila forma, bitno je napomenuti da opći principi u vezi sa sponzorstvom, kako je određeno Kodeksom o KK, nameću obavezu pružaocima audiovizuelnih medijskih usluga da sponzorisane programe jasno označe kao takve, odnosno da upoznaju gledaoce sa postojanjem sponzorskog ugovora. Ova obaveza odnosi se, međutim, isključivo na programe čije je sponzorisanje prema Kodeksu dozvoljeno, poput muzičko-zabavnih i sličnih programa, dok je sponzorisanje informativnog programa i programa o tekućim događajima zabranjeno. U tom svjetlu je bitno napomeniti i da je označavanje sponzorisanog sadržaja kao takvog od izuzetne važnosti kao informacija gledaocima o komercijalnoj prirodi određenog sadržaja. Oznaka sponzorstva se u konkretnom slučaju, pored toga što nije dozvoljena u informativnom programu, nikako ne može svesti na puko zadovoljavanje forme s obzirom da može navesti gledaoce na pogrešan zaključak vezano za prirodu emitovanog sadržaja.

2.3 KRŠENJA PRAVILA O PRUŽANJU AUDIOVIZUELNIH MEDIJSKIH USLUGA I PRAVILA O PRUŽANJU MEDIJSKIH USLUGA RADIJA

U izvještajnom periodu je izrečeno ukupno šest izvršnih mjera, i to jedno usmeno upozorenje, tri pismena upozorenja, te dvije novčane kazne u ukupnom iznosu od 5.500,00 KM, kako slijedi:

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
RADIO TELEVIZIJA HERCEG-BOSNE	Pismeno upozorenje	Član 13. (<i>Programski uslovi</i>), st. (2) i (9), član 29. (<i>Programske obaveze</i>) i član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>), st. (1) i (2) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga
NTV 101	3.000,00 KM	Član 13. (<i>Programski uslovi</i>) stav (5), član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>) st. (1), (2),(3) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga
POSAVINA TV	2.500,00 KM	Član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga
KISS FM	Pismeno upozorenje	član 13. (<i>Programski uslovi</i>) st. (2) i (9), član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>) st. (1) i (2) i član 28. (<i>Programske obaveze</i>) Pravila 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
RTV Tuzlanskog kantona	Usmeno upozorenje	Član 30. (<i>Uredničko vijeće</i>), stav (3) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga; Član 29. (<i>Uredničko vijeće</i>), stav (3) Pravila 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija
ATV	Pismeno upozorenje	Član 22. (<i>Prenos dozvole</i>) stav (3) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga

Uslovi dozvola, odnosno kriteriji za pružanje medijskih usluga, kao i prava i obaveze pružalaca medijskih usluga u BiH definisani su Pravilom 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga i Pravilom 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija. Navedena pravila primjenjuju se na sve pružaoce medijskih usluga u nadležnosti BiH, uz izuzetak Javnih RTV servisa čiji su uslovi dozvole propisani Dozvolom Sistema koju takođe izdaje Agencija. Kršenja navedenih pravila tokom izvještajnog perioda su se uglavnom odnosila na programske uslove dozvole i upućivanje informacija Agenciji, te u jednom slučaju promjenu vlasničke strukture nosioca dozvole bez saglasnosti Agencije.

Kršenje programskih uslova dozvole

Kada se govori o programskim uslovima dozvole, potrebno je napomenuti da sastavni dio same dozvole za emitovanje, kako televizijsko tako i radijsko, čini Aneks 1 koji sadržava programske segmente i strukturu programa korisnika dozvole. Iz Aneksa 1, dakle, vidljiva je programska orijentacija korisnika dozvole kao i procentualna zastupljenost sadržaja za koje je stanica dobila dozvolu za emitovanje. Programski segmenti i struktura su definisani na sljedeći način:

Programski segment označava karakteristične i prepoznatljive programske sadržaje iste vrste (npr.igrani, dječiji, zabavno-muzički, sportski, informativni itd.).

Programska struktura označava skup svih programskih segmenata jednog pružaoca audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija, i sastoji se od vlastitog programa, reemitovanog programa i razmijenjenog programa.

Vlastiti program označava programske segmente koji se sastoje od vlastite produkcije, koprodukcije i kupljenih/nabavljenih programa:

Vlastita produkcija označava programske segmente koje je pružalac audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija u potpunosti proizveo sam, uz pomoć svojih materijalnih i ljudskih resursa, ili programske segmente koji su proizvedeni isključivo za potrebe pružaoca audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija od strane producijske kuće po narudžbi i na račun pružaoca audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija, isključujući najave programa;

Koprodukcija označava programske segmente u čijoj je produkciji dijelom učestvovao pružalac audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija sa svojim materijalnim i/ili ljudskim resursima;

Kupljeni/nabavljeni program označava programske segmente za koje pružalač audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija ima osigurana prava na emitovanje.

Reemitovani program označava program koji jedan pružalač audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija emituje, a drugi pružalač audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija ga, u isto vrijeme, u potpunosti preuzima u svrhu emitovanja.

Razmijenjeni program označava dijelove programa kojeg razmjenjuju dva ili više pružalaca audiovizuelne medijske usluge/medijske usluge radija.

Navedene definicije je važno istaći jer su među korisnicima dozvola česti upravo slučajevi nepoznavanja i nerazumijevanja ovih pojmoveva, što rezultira kršenjem programskih uslova izdatih dozvola.

Obaveze korisnika dozvole u vezi s programske uslovima dozvole propisane su Pravilom 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (član 13.), odnosno Pravilom 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija (član 15.). Prema uslovima dozvole, program korisnika dozvole tokom cijelog važenja mora biti u skladu s uslovima dozvole, a svaka promjena programskog segmenta i strukture programa veća od 20% zahtijeva prethodno pismeno odobrenje Agencije. Stanice su dužne obezbijediti minimum programskih obaveza koje su sadržane u dozvoli, bez obzira na eventualne izmjene programske šeme, npr. kada se radi o prelasku sa zimske šeme na ljetnu i sl. Na ovaj način Agencija želi osigurati ispunjavanje programskih kvalifikacija na osnovu kojih je dozvola izdata.

Slučajevi utvrđenog kršenja programskih uslova dozvole tokom izvještajnog perioda su se odnosili upravo na nedovoljnu zastupljenost pojedinih programskih segmenata i strukture programa, kao i na promjenu istih bez prethodnog odobrenja Agencije, odnosno kršenje sljedećih odredbi:

Pravilo 77/2015 (Član 13.) / Pravilo 76/2015 (Član 15.) – Programske uslove

- (2) Programske sadržaje korisnika dozvole, tokom cijelog važenja dozvole, biće u skladu s programske uslovima dozvole, pravilima Agencije, kao i drugim propisima relevantnim za oblast emitovanja.
- (5) Program korisnika dozvole mora sadržavati minimalno 20% vlastite produkcije od ukupnog sedmičnog programa, od čega dnevno najmanje 75 minuta u terminu između 17:00 – 23:00 sata.
- (9) Svaka promjena programskih segmenata i/ili strukture programa veća od 20% ukupnog sedmičnog programa zahtijeva prethodno pismeno odobrenje Agencije u smislu izdavanja novog Aneksa 1 dozvole.

Pravilo 77/2015 (Član 29.) / Pravilo 76/2015 (Član 28.) – Programske obaveze javnih RTV stanica

(1) Najmanje 40% sedmičnog programa javne televizijske stanice će se sastojati od vijesti i ostalih informativnih programa i obrazovnih programa. Po 10% od ukupnog sedmičnog programa namijenjenog za vijesti i ostali informativni program i obrazovni program će biti posvećeno pitanjima pripadnika nacionalnih i drugih manjina, te ranjivih grupa stanovništva. Prilikom računanja vremena namijenjenog vijestima i ostalim informativnim programima i obrazovnim programima, ubrajaće se samo jedna repriza emisije sedmično.

(2) Najmanje 6% sedmičnog programa javne televizijske stanice će se sastojati od dječijeg programa sa obrazovnom ili instruktivnom namjenom.

Agencija je tokom analize sedmodnevног programa **RTV Herceg-Bosne** (sprovedene u cilju provjere poštivanja izmijenjenih uslova dozvole, a imajući u vidu da je stanica promijenila

vlasničku strukturu te prešla iz privatne (TV KISS) u javnu RTV stanicu, čime je dobila izmijenjene programske uslove sa znatno većim programskim obavezama koje proizilaze iz statusa javne stanice) utvrdila da je udio programskih segmenata bio za 43,6% drugačiji od udjela programskih segmenata definisanih važećom dozvolom, te da je i struktura programa bila značajno drugačija u analiziranom periodu, nego što je to definisano uslovima dozvole, odnosno da je ukupna promjena strukture programa iznosila 56 %. Takođe, nasuprot njenim obavezama kao javne stanice, utvrđeno je da je stanica emitovala 10,3% informativno-političkog i 4,9% obrazovnog programa, što u zbiru iznosi 15,3%. Pored toga, stanica uopće nije emitovala dječiji program. Stanica se u programima vijesti i ostalim informativnim i obrazovnim programima nije bavila pitanjima pripadnika nacionalnih i drugih manjina, te ranjivih grupa stanovništva.

Kršenje navedenih odredbi utvrđeno je i u slučaju jedne radio stanice (**KISS FM**), kod koje je ukupna promjena programskih segmenata u odnosu na one definisane uslovima dozvole iznosila 54%, a takođe je utvrđeno da ni ova javna stanica nije emitovala dovoljno informativnog programa, te da uopšte nije emitovala dječiji program.

Kršenje odredbi u vezi s upućivanjem informacija Agenciji

Član 21. Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga, te član 20. Pravila 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija tiču se upućivanja informacija Agenciji i registra Agencije, odnosno obaveze dostavljanja informacija i/ili snimaka programa koje Agencija zahtijeva u svrhu praćenja poštivanja uslova dozvole i/ili u svrhu vršenja regulatornih obaveza, na način, u formi, obimu, te u roku koje odredi Agencija. U svrhu upućivanja informacija Agenciji, korisnici dozvola dužni su:

dostaviti informacije i/ili snimke programa koje Agencija zahtijeva u svrhu praćenja poštivanja uslova dozvole i/ili u svrhu vršenja regulatornih obaveza, na način, u formi, obimu, te u roku koje odredi Agencija;

voditi dnevnu evidenciju o emitovanom programu i istu čuvati dvije godine. Evidencija o emitovanom programu treba sadržavati tačno vrijeme emitovanja svakog sadržaja, njegov naziv, vrstu programskog segmenta i njegovo trajanje;

napraviti i zadržati kompletne snimke svih programa koje emituje, tako da se na snimcima sačuva kontinuitet i cjelovitost programa. Agencija je propisala i format snimaka te način njihovog dostavljanja. Snimci se moraju čuvati minimalno šest sedmica, a na zahtjev Agencije i duže.

Upravo dostavljanje snimaka predstavlja značajnu obavezu u poštivanju navedenih pravila i propisa, imajući u vidu da od ispunjavanja ove obaveze ovisi kontrola primjene pravila i propisa Agencije u dijelu koji se odnosi na emitovani sadržaj.

Tokom izvještajnog perioda Agencija je imala tri slučaja kršenja odredbi u vezi sa upućivanjem informacija Agenciji. U jednom od ovih slučajeva, kod **NTV 101**, Agencija je od stanice zatražila da dostavi kompletne snimke sedmodnevног programa, ali je stanica dostavila snimke za samo pet dana, radi, kako je navela, *prekida snimanja zbog nestanka električne energije*. Zbog činjenice da NTV 101 nije dostavila kompletne snimke za cijelu sedmicu, onemogućeno je postupanje Agencije u smislu provedbe regulatornih obaveza iz svoje nadležnosti. Naime, analizom nije bilo moguće utvrditi ukupno sedmično trajanje programske sadržaja iz vlastite produkcije, kao niti ukupnu promjenu po programskim segmentima i strukturi programa.

Kršenje odredbi u vezi s prenosom dozvole i promjenom vlasničke strukture

Radiofrekventni spektar je ograničeni javni resurs i Agencija je ovlaštena da u ime BiH raspolaže ovim resursom i dodjeljuje ga na korištenje na osnovu jasno definisanih kriterija i uslova. Nadalje, emitovanje radijskog i televizijskog programa je djelatnost koja potencijalno ima veliki uticaj na društvo, zbog čega i pružaoci usluga emitovanja imaju visok stepen odgovornosti i obaveza koje moraju ispunjavati. Prije svega, svaki podnositelj zahtjeva za dozvolu mora ispuniti određene programske, tehničke i finansijske uslove kako bi dobio dozvolu, a po dobijanju dozvole dužan je osigurati poštivanje pravila i propisa Agencije kojima su propisani uslovi i obaveze korisnika dozvole. Kako bi bilo osigurano da pravo na emitovanje ne dobije lice koje nije prošlo ovu provjeru, u pravila Agencije ugrađena je zabrana prenosa dozvole, djelimično ili u cjelini, bilo prodajom ili ugovorom, na drugog korisnika dozvole.

Važno je naglasiti da promjena vlasničke strukture privrednog društva nije u direktnoj nadležnosti Agencije jer je svako pravno lice slobodno odlučivati o svom statusu sve dok je to u skladu sa zakonom. Međutim, imajući u vidu specifičnost pravnih lica koja posjeduju pravo na korištenje prirodnog resursa, a u cilju sprečavanja zloupotrebe, Agencija daje prethodnu saglasnost na takvu vrstu prenosa kako bi osigurala da će novi vlasnici nastaviti održavati standarde postavljene prilikom izdavanja dozvole. Stoga, ove promjene zahtijevaju prethodnu saglasnost Agencije u smislu očuvanja dozvole, ali nisu neophodne za obavljanje tog procesa pred nadležnim tijelima.

Odredbe u vezi s prenosom dozvole sadržane su u članu 20. (Prenos dozvole) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga, odnosno članu 21. (Prenos dozvole) Pravila 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija:

Agencija može, po zahtjevu korisnika dozvole, izvršiti prenos dozvole na drugo fizičko ili pravno lice u istom vlasništvu ili kada se vrši spajanje, pripajanje, podjela ili promjena oblika pravnog lica, odnosno obrta, ili više njih koji su korisnici dozvole, i to ukoliko postoji prethodna pismena saglasnost svih vlasnika/suvlasnika korisnika dozvole za takav prenos. Svaka promjena u originalnom vlasništvu korisnika dozvole veća od 5% učešća u istoj predstavlja parcijalni prenos vlasništva i zahtijeva prethodnu pismenu saglasnost Agencije, a Agencija u toku obrade zahtjeva ispituje iste uslove kao i kod izdavanja dozvole, te će dati svoju saglasnost samo ukoliko procijeni da će budući korisnik dozvole osigurati nastavak ispunjavanja kvalifikacijskih standarda na osnovu kojih je izdata dozvola u preostalom vremenu važenja iste, te da ne postoje nenaplaćena potraživanja prema korisniku od strane Agencije. Svaka promjena u originalnom vlasništvu korisnika dozvole veća od 5% učešća, a za koju nije dobijena prethodna pismena saglasnost Agencije, rezultiraće izricanjem odgovarajuće sankcije. Samo u izuzetnim slučajevima, Agencija može izdati naknadnu saglasnost ukoliko se uvjeri da su ispunjeni uslovi za odobrenje promjene vlasništva.

Jedini slučaj kršenja odredbi u vezi prenosa dozvole u 2020. godini odnosio se upravo na promjene u vlasničkoj strukturi za koje nije tražena saglasnost Agencije. Naime, **Alternativna televizija Banja Luka d.o.o.** je izvršila promjenu vlasničke strukture, tj. prenos udjela vlasništva, pri čemu nije dobijena prethodna saglasnost Agencije, na osnovu čega je utvrđeno kršenje člana 22. stav (3) Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (*Svaka promjena u originalnom vlasništvu korisnika dozvole veća od 5% učešća u istoj predstavlja parcijalni prenos vlasništva i zahtijeva prethodnu pismenu saglasnost Agencije*). Uzimajući u obzir činjenicu da je korisnik dozvole preuzeo odgovornost za načinjeni propust i pokazao spremnost da odgovornije pristupi ovom segmentu, Agencija je, rukovodeći se primjenom načela efikasnosti i načela ekonomičnosti, zaključila da su se stekli uslovi za izdavanje naknadne saglasnosti, o čemu je sprovedla odgovarajuću proceduru. Na ime učinjenog kršenja stanici je izrečena mjera pismenog upozorenja, te joj je izdata naknadna saglasnost za promjenu vlasničke strukture.

Kršenje odredbi u vezi s obavezama javnih RTV stanica

Pravila Agencije, između ostalog, sadrže posebne odredbe koje se odnose na javne RTV stanice, uključujući i odredbe u pogledu sastava i funkcionalnosti uredničkih vijeća. Uredničko vijeće ima veoma važnu ulogu u savjetovanju javne RTV stanice po pitanju programskih sadržaja i programske šeme, kako bi se osigurao rad javne stanice u skladu sa pravilima Agencije i drugim relevantnim propisima, ali i kako bi se osiguralo da javna stanica ispunjava svoju osnovnu ulogu informisanja javnosti u skladu sa profesionalnim standardima i principima slobode govora i primanja informacija. Upravo zbog činjenice da se radi o stanicama u javnom vlasništvu, koje se finansiraju iz javnih sredstava, članstvo u Uredničkom vijeću izabranih vršilaca javne dužnosti smatra se konfliktom interesa, a imajući u vidu da je u demokratskom društvu od izuzetne važnosti očuvati uredničku slobodu i nezavisnost, služeći prije svega javnosti i društvenoj zajednici teritorije na kojoj je osnovana.

Uloga uredničkog vijeća je da savjetuje javnu stanicu po pitanjima programskih sadržaja i programske šeme, kako bi se osigurao rad javne stanice u skladu sa pravilima Agencije i drugim propisima relevantnim za oblast emitovanja. Članom 30. stav (3) Pravila 77/2015, odnosno članom 29. stav (3) Pravila 76/2015, propisano je da *izabrani vršilac javne dužnosti ne može biti član uredničkog vijeća*.

Agencija je zaprimila prigovor u vezi sa imenovanjem novog Uredničkog vijeća **JP Radiotelevizije Tuzlanskog kantona** (RTV TK) u koje su, kako je navedeno, imenovane dvije stranačke i političke ličnosti: Nail Kurtić, aktivni član Stranke demokratske akcije i član Kantonalnog izbornog štaba SDA TK, te Mihad Sakić, povjernik LDS-a Lukavac i vijećnik Općinskog vijeća Lukavac. Nakon razmatranja pristiglog prigovora, Agencija je konstatovala da u slučaju imenovanja g. Kurtića ne postoji osnov za pokretanje postupka utvrđivanja mogućeg kršenja propisa Agencije, s obzirom da prema relevantnim pravilima stranačka pripadnost ili obavljanje stranačkih funkcija nije prepreka za imenovanje u Uredničko vijeće javne radiotelevizijske stanice, već da se ovo ograničenje odnosi isključivo na izabrane vršioce javne dužnosti. Kako se prema Zakonu o sukobu interesa u organima vlasti u FBiH vijećnici u gradskim i općinskim vijećima smatraju izabranim dužnosnicima, Agencija je reagovala u vezi imenovanja g. Sakića. RTV TK je potvrdila da je g. Sakić zaista član uredničkog vijeća, ali i istakla kako im njegov politički angažman, kao ni činjenica da je izabrani vršilac javne dužnosti nije bio poznat u vrijeme njegovog imenovanja za člana uredničkog vijeća. Takođe je navedeno da su odmah po saznanju poduzeti konkretni koraci, naime da je Nadzorni odbor RTV TK na prvoj sljedećoj sjednici upoznat sa navedenom činjenicom te je donio odluku o razrješenju člana UV RTV TK g. Mihada Sakića. S obzirom da je RTV TK je preuzeila odgovornost za načinjeni propust, stanicu je izrečena blaža mjera usmenog upozorenja.

2.4 KRŠENJA PRAVILA 79/2016 O DOZVOLAMA ZA DISTRIBUCIJU AUDIOVIZUELNIH MEDIJSKIH USLUGA I MEDIJSKIH USLUGA RADIJA

U 2020. godini su izrečene tri novčane sankcije u ukupno iznosu od 9.500 KM, u vezi s kršenjima relevantnih odredbi koje se odnose na distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga, kako slijedi:

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
DSL Elektronika d.o.o. Modriča	2.500,00 KM	Član 7. (<i>Pravo na distribuciju</i>), stav (1) Pravila 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija

Teonet d.o.o. Tuzla	3.000,00 KM	Član 7. (<i>Pravo na distribuciju</i>), stav (1) Pravila 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija
KTV E-G-E d.o.o. Matuzići, Doboј Jug	4.000,00 KM ⁵	Član 7. (<i>Pravo na distribuciju</i>), stav (1) Pravila 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija

Sva tri slučaja utvrđenog kršenja Pravila 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija procesuirana u protekloj godini odnosila su se na odredbe člana 7. (*Pravo na distribuciju*), stav (1), u kojem se navodi:

(1) Prije uključenja pojedine audiovizuelne medijske usluge i medijske usluge radija u uslužni paket, korisnik dozvole dužan pribaviti prethodne pismene saglasnosti od vlasnika programske sadržaje ili njihovih ovlaštenih predstavnika.

Agencija je svim nosiocima dozvole za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija uputila dopise kojim je traženo dostavljanje dokaza (saglasnost/ugovor) o riješenim autorskim pravima na distribuciju audiovizuelnih djela, u okviru ispunjavanja obaveze iz člana 7. stav (1) Pravila 79/2016.

Dostavljanje traženih informacija i dokaza podrazumijevalo je obavezu dostavljanja potpisanih pojedinačnih ugovora na osnovu kolektivnog ugovora koji je potписан između Asocijacije kablovskih i mrežnih operatera u BiH (AKOP) i Udruge filmske industrije (UFI), licencirane za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kablovsko reemitovanje audiovizuelnih djela, ili dokaza o uplati/deponovanju novčanih sredstava u skladu sa članom 26. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10), kojim je propisano:

(1) Korisnik autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije može bilo kada tražiti sklapanje ugovora o neisključivom prenosu prava za upotrebu tih djela, prema važećem kolektivnom ugovoru, odnosno važećoj privremenoj tarifi, ako u tom trenutku takva postoji.

(2) Ako ugovor o neisključivom prenosu prava za upotrebu zaštićenih djela nije sklopljen, smatra se da je odgovarajuće pravo preneseno ukoliko korisnik plati na račun kolektivne organizacije ili na poseban račun kod suda ili notara iznos koji bi naplatila kolektivna organizacija prema važećoj tarifi.

Izvršavanje navedene obaveze rezultat je i preduzimanja mjera iz člana 3. stav 4. Zakona o komunikacijama kojim je propisano: *Regulatorna agencija za komunikacije nadležna je da u skladu s nadležnostima propisanim ovim zakonom, preduzima sve razumne mjere za ostvarenje, pored ostalog, zaštite autorskih prava i drugih prava na intelektualnu svojinu*, kao i aktivnosti utvrđenih tačkom 4. dispozitiva rješenja kojim je korisnicima i izdata dozvola za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, a kojom je propisano: *Regulatorna*

⁵ Rješenjem Vijeća Agencije broj: UP2:05-29-8-5/20 od 22.12.2020 godine, u prvostepenom rješenju UP1:05-29-1-156/20 od 13.01.2020. novčana kazna od 4.000 KM je preinaćena u novčanu kaznu u iznosu od 2.500,00KM.

agencija za komunikacije, nezavisno od generalnih ovlaštenja da vrši kontrolu poštivanja primjenjivih pravila, naglašava da će u periodu trajanja dozvole iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja, vršiti povremenu reviziju u vezi sa primjenom relevantnih obaveza iz oblasti kolektivnog rješavanja autorskih i srodnih prava u vezi sa distribucijom audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, a u smislu člana 3. stav (4) tačka d) Zakona o komunikacijama.

S obzirom da nosioci Dozvole (KTV E-G-E d.o.o. Teonet d.o.o. i DSL elektronika d.o.o.) nisu dostavili valjane dokaze o ispunjavanju gore navedene obaveze koja se tiče autorskih prava koja se rješavaju na kolektivan način, Agencija je na osnovu člana 7. stav (1) Pravila 79/2016, provela postupak utvrđivanja kršenja relevantne odredbe i izrekla novčane kazne za gore navedene nosioce dozvole.

2.5 KRŠENJA ODREDBI IZBORNOG ZAKONA BiH

Lokalni izbori 2020 u Bosni i Hercegovini održani su 15. novembra 2020., a izborna kampanja je zvanično započela 16. oktobra 2020. Pored toga, dana 20.12.2020. održani su lokalni izbori za Grad Mostar. Pravila u vezi medijskog praćenja izbora za čije provođenje je nadležna Agencija sadržana su u Izbornom zakonu BiH u okviru Poglavlja 16. *Mediji u izbornoj kampanji*, te Pravilniku o medijskom predstavljanju aktivnosti političkih subjekata od dana raspisivanja izbora da dana održavanja izbora. Agencija prati provođenje kako kvantitativnih pravila (u vezi plaćenog političkog oglašavanja i neposrednog obraćanja političkih subjekata), tako i obaveze pravičnog, uravnoteženog i nepristrasnog izvještavanja o aktivnostima političkih subjekata.

Kršenja iz Poglavlja 16 Izbornog zakona BiH za Lokalne izbore 2020, rezultirala su izricanjem tri pismena upozorenja i četiri novčane kazne u ukupnom iznosu od 15.000,00 KM. Takođe su utvrđena i dva kršenja Pravilnika o medijskom predstavljanju aktivnosti političkih subjekata od dana raspisivanja izbora da dana održavanja izbora, kako slijedi:

PREKRŠILAC	IZVRŠNA MJERA	ODREDBA
RADIOPOSTAJA ORAŠJE	Pismeno upozorenje	Član 16.14 stav (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine
TELEVIZIJA TUZLANSKOG KANTONA	3.000,00 KM	Član 16.14 stav (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine
RADIO RAMA	3.000,00 KM	Čl. 16.3 i 16.4 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine
RADIO RAMA	3.000,00 KM	Član 16.14 stav (5) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine
BHT1	6.000,00 KM	Čl. 16.3, 16.4 i 16.6
ALJAZEERA BALKANS	Pismeno upozorenje	član 9. (<i>Implementacija</i>) stav (2) Pravilnika o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora

STUDIO 078	Pismeno upozorenje	Član 9. (<i>Implementacija</i>) stav (2) Pravilnika o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora
------------	--------------------	---

Odredbe Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH propisuju nosiocima dozvola Agencije obavezu praćenja predizbornih aktivnosti političkih subjekata u programima uz pridržavanje principa uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti (Član 16.2). U kontekstu svih navedenih principa, bitno je izdvojiti i sljedeće odredbe Poglavlja 16. Izbornog zakona u kojima se navodi:

Član 16.3

- (1) U emisijama elektronskih medija nijedan politički subjekt ne može imati povlašten položaj u odnosu prema drugom političkom subjektu.
- (2) Funtcioneri na svim nivoima vlasti koji su kandidati na izborima ne smiju imati povlašten položaj prema drugim učesnicima u izbornom procesu.
- (3) Informisanje o redovnim aktivnostima funkcionera na svim nivoima vlasti dopušteno je u okviru informativnih programa elektronskih medija, bez navođenja njihove kandidature na izborima i stranačke pripadnosti, kad god se radi o aktivnostima koje proizilaze iz zakonom utvrđenog djelokruga organa kojima pripadaju.

Član 16.4

Elektronski mediji će posebno voditi računa o tome da se principi uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti poštuju u informativnim emisijama, pogotovo u emisijama aktuelnih vijesti, zatim u intervjuiima, te u raspravama o aktuelnim političkim temama, poput okruglih stolova i slično, koje tematski nisu u direktnoj vezi sa izbornim aktivnostima političkih subjekata, ali bi mogle imati uticaj na raspoloženje birača.

Član 16.6

Novinari i voditelji u elektronskim medijima ne smiju u redovnim i posebnim emisijama iznositi svoju eventualnu stranačku pripadnost ili naklonost.

U vezi sa Lokalnim izborima zabilježena su dva kršenja navedenih odredbi Izbornog zakona BiH. U programu **Radija Rama** gostovao je aktuelni načelnik Opštine Prozor-Rama, isprva govoreći o budžetskim sredstvima Općine, projektima, načelnikovim postignućima itd., bez konkretnog spominjanja trenutne kandidature ili političke opcije kojoj načelnik Ivančević pripada. Međutim, u 18. minuti emisije voditelj usmjerava razgovor na aktuelnu izbornu kampanju, nakon čega načelnik govori o planovima i projektima u svjetlu predstojećih izbora. Naglašava da je kandidovan za novi mandat zajedno sa listom HDZ 1990 Općinskog vijeća, ta ima u planu završetak pokrenutih projekata i pokretanje novih projekata, te da bi mu rad na ostvarivanju zacrtanih ciljeva bio lakši kada bi *dobili što više vijećnika*. Voditelj ga, dalje, poziva da uputi poruku ili komentar svom protukandidatu za funkciju načelnika Općine. Odgovara da ga zabrinjava ukoliko će se odreći sredstava koja pripadaju Rami, te poručuje *nećemo im dozvoliti niti da dođu u takvu priliku, znam da imamo potporu naroda na izborima, unatoč njihovim krivotvorenjima tuđe izborne volje...* Na kraju emisije, načelnik, između ostalog poručuje *Vjerujem da naši sugrađani znaju pravilno prosuditi i da će ispravno odlučiti na ovim izborima. I svakako sam optimista, vjerujem u dobar rezultat HDZ 1990 i mene kao načelnika i većeg broja*

vijećnika sa liste za Općinsko vijeće Prozor-Rama. Mislim da evo to bi bila neka poruka, da se izide na izbore u što većem broju i da ljudi dadnu podršku. I meni i Vijeću.

Izborni zakon BiH u poglavlju 16. *Mediji u izbornoj kampanji* propisuje za medije određene obaveze u vezi sa praćenjem aktivnosti političkih subjekata u toku izborne kampanje, između ostalog i obavezu da ravnopravno i fer predstavljaju političke subjekte i informišu javnost u vezi sa aktivnostima političkih subjekata tokom izborne kampanje, pri čemu je posebno naglašeno da nijedan politički subjekt, ali isto tako nijedan zvaničnik na bilo kojem nivou vlasti, ne može imati povlašten položaj u odnosu na druge učesnike u izbornom procesu. Posebno su uzete u obzir emisije u programima elektronskih medija koje tematski nisu u direktnoj vezi sa izbornim aktivnostima političkih subjekata, ali koje bi mogle imati uticaj na raspoloženje birača, kao i informisanje o redovnim aktivnostima zvaničnika na svim nivoima vlasti koji su istovremeno kandidati na izborima. U tom smislu jasno je propisano da je takvo informisanje dozvoljeno pod određenim uslovima, odnosno isključivo u dijelu aktivnosti koje proizilaze iz zakonom utvrđenog djelokruga funkcije koju izabrani zvaničnik obavlja, ali bez spominjanja njegove kandidature na izborima i stranačke pripadnosti. Predmetna emisija spada u programske sadržaje koji nisu u direktnoj vezi sa izbornim procesom, ali bi mogli imati uticaj na raspoloženje birača, naročito imajući u vidu da je emisija u konačnici iskorištena u svrhu političke promocije aktuelnog načelnika u svjetlu aktuelne izborne kandidature, čime je načelnik doveden u povlašten položaj u odnosu na protukandidata.

U slučaju vođenom protiv **BHT1**, radilo se o programu emitovanom nakon Lokalnih izbora, a u kojem je gostovao novoizabrani načelnik Općine Centar Sarajevo Srđan Mandić, kandidat Naše stranke. U programu je, između ostalog, razgovarano o promjenama u strukturi vlasti koje su donijeli posljednji Lokalni izbori, ali i o podršci kandidatima BH bloka za Lokalne izbore za Grad Mostar, a voditeljica je razgovor završila rečenicom: *Kada bi se Mostar ugledao na Sarajevo i Banja Luku, to bi bilo odlično*. Imajući u vidu da je predmetna emisija emitovana tokom trajanja perioda izborne kampanje za Lokalne izbore za Grad Mostar, te da BHT1 svojim signalom pokriva područje Grada Mostara, konstatovano je da se sadržaj razgovora, te naročito navedena izjava voditeljke nedvosmisleno može podvesti pod izražavanje naklonosti prema određenom političkom subjektu, što je sa aspekta poštivanja izbornih pravila neprihvatljivo, naročito s obzirom da se radi o javnom servisu koji ima posebnu odgovornost prema javnosti.

Plaćeno političko oglašavanje

Plaćeno političko oglašavanje specifičan je segment predstavljanja političkih subjekata u izbornim kampanjama i kao takav određen nizom jasnih i preciznih zakonskih odredbi kojima je potrebno posvetiti posebnu pažnju pri realizaciji u programima elektronskih medija, s posebnim naglaskom na poštivanje propisanih sedmičnih kvota trajanja plaćenog političkog oglašavanja. Poglavlje 16 Izbornog zakona BiH i primjenjive odredbe izbornog Pravilnika detaljno utvrđuju dozvoljeno vrijeme za plaćeno oglašavanje, te uslove pod kojim se isto realizuje u programima korisnika dozvola:

Član 16.14

(5) Javni elektronski medij omogućiće pod jednakim uslovima u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 30 minuta sedmično.

Utvrđena kršenja izbornih pravila u ovoj godini su se odnosila na prekoračenje dozvoljenog vremena za političko oglašavanje. U slučaju **Televizije Tuzlanskog kantona**, do prekoračenja je došlo uslijed očitog nerazumijevanja pojma „politički subjekt“. Naime, prema definiciji sadržanoj u Izbornom zakonu BiH, pod pojmom “politički subjekt” podrazumijeva se politička

stranka, nezavisni kandidat, koalicija ili lista nezavisnih kandidata, ovjerene za učešće na izborima u skladu sa Izbornim zakonom BiH. U konkretnom slučaju, stanica je u posljednjoj sedmici izborne kampanje realizovala plaćena politička oglašavanja za različite ogranke i kandidate političke stranke SDA, što je u završnici rezultiralo ukupnim trajanjem plaćenog političkog oglašavanja od 64'56" za politički subjekt SDA. Stanica je u svom izjašnjenju istakla da je do navedenog prekoračenja došlo nemamjerno, odnosno zbog nepravilnog tumačenja termina „politički subjekt“, jer su se vodili mišljenjem da *svaki politički subjekt u svakoj općini/gradu ima 30 minuta za plaćeno političko oglašavanje*. U prilog tome da je propust napravljen nemamjerno, odnosno da stanica nije bila svjesna nepravilnosti pri realizaciji naručenog oglašavanja, govori i činjenica da je stanica potpuno transparentno i detaljno izvijestila Agenciju o predmetnom oglašavanju. Međutim, činjenica je i da je Izborni zakon BiH u tom smislu jasan, te da je shodno relevantnim odredbama ukupno vrijeme namijenjeno plaćenom političkom oglašavanju nekog političkog subjekta ograničeno na maksimalno 30 minuta sedmično, bez obzira na broj izbornih jedinica u kojima je isti registrovan, odnosno bez obzira na broj općinskih odbora i/ili kandidata navedenog političkog subjekta koji su uzeli učešće u oglašavanju i koji svakako ne mogu imati status zasebnih političkih subjekta.

Obaveza dostavljanja izvještaja Agenciji

Pravilnikom o medijskom predstavljanju aktivnosti političkih subjekata od dana raspisivanja izbora da dana održavanja izbora su, između ostalog, precizirane obaveze koje se tiču dostavljanja informacija Agenciji o realizovanim sadržajima u vezi sa aktivnostima političkih subjekata u izbornoj kampanji:

Član 9. (Implementacija)

(2) Elektronski mediji će čuvati detaljne zapise o vremenskom rasporedu emitovanja političkih oglašavanja, vremenskom rasporedu i sadržaju političkih programa, kao i pokrivanju političkih događaja, i takve zapise dati na javni uvid. Takvi zapisi će se slati RAK-u svakog ponedeljka za prethodnu sedmicu. Takvi zapisi moraju sadržavati izvještaj o primljenim i realiziranim zahtjevima za plaćeno političko oglašavanje. RAK od medija može u svakom trenutku zatražiti zbirni izvještaj o političkom oglašavanju i političkim programima, kao i izvještaj o vremenu datom svakom političkom subjektu.

Kršenje navedene odredbe je ustanovljeno u slučaju **Aljazeera Balkans** (kako za televizijski, tako i za radijski program Studio 99) i radija **Studio 078**. S obzirom da su navedeni nosioci dozvola propustili tokom trajanja izborne kampanje ispuniti obavezu dostavljanja sedmičnih izvještaja o realizovanim izbornim programima, Agencija je po okončanju kampanje zatražila dostavu zbirnog izvještaja, a što takođe nije ispoštovano. Obavještavanje Agencije o političkom oglašavanju i političkim programima kroz dostavu sedmičnih izvještaja ili po upućenom zahtjevu za dostavu zbirnog izvještaja, obaveza je čak i u slučaju da nosioci dozvola tokom kampanje nisu imali nikakvih izbornih programske sadržaje. Naime, praćenje izborne kampanje je obaveza svih nosilaca dozvola propisana Izbornim zakonom, a izuzeće od ove obaveze Agencija može odobriti samo onim privatnim stanicama koje ne emituju vlastiti informativno-politički program, niti ga preuzimaju od drugih elektronskih medija.

2.6 KRŠENJA PRAVILA I PROPISA U OBLASTI TEHNIČKIH PARAMETARA DOZVOLA ZA PRUŽANJE AVM USLUGA KOJI USLUGE PRUŽAJU PUTEM ZEMALJSKE RADIODIFUZIJE

Agencija je tokom mjeseca oktobra 2020. godine započela kampanju intenzivnog monitoringa i neposredne kontrole tehničkih parametara dozvola kod nosilaca dozvola za pružanje AVM i medijskih usluga radija, koji usluge pružaju putem zemaljske radiodifuzije.

Do kraja izvještajnog perioda, izvršena je kontrola nosilaca dozvola organizovana prema emisionim lokacijama (Tabela dole).

Na 20 emisionih lokacija izvršeno je preko 190 neposrednih kontrola, i više od 550 skupova mjerenja emitovanih signala, prikazanih u tabeli kako slijedi:

Emisione lokacije početnih kontrolnih mjerenja

Emisiona lokacija	Naziv stanice	Naziv pravnog lica
Busija (Majevica)	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Bobar radio	BOBAR RADIO d.o.o.
Čubren	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Radio Federacije BiH	Radiotelevizija Federacije BiH
	KISSFM	"RTV KISS" d.o.o. Mostar
	Narodni radio	KANAL 6 d.o.o. Travnik
	Radio Herceg-Bosne	RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar
	Radio Marija	Udruga "Radio Marija" u BiH
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Radio TNT 2	Nezavisni radio TNT d.o.o.
	Radiopostaja Mir Međugorje	Informativni centar Mir Međugorje d.o.o. Čitluk
	RTV HERCEG-BOSNE	RTV HERCEG-BOSNE d.o.o. Mostar
Fortica	BH Radio 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Federalna televizija	Radiotelevizija Federacije BiH
	O KANAL	"O KANAL" d.o.o. Sarajevo
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	Radio BIR	IZ u Bosni i Hercegovini, Media centar d.o.o. Sarajevo
	Radio Federacije BiH	Radiotelevizija Federacije BiH
	Radio gradska mreža-mostarski radio	Centar za kulturu Mostar
	Kalman radio	Kalman Društvo za radio i televizijsku djelatnost d.o.o. Sarajevo

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
Grdonj	AlJazeera Balkans	ALJAZEERA BALKANS d.o.o. Sarajevo
	NTV Hayat	HAYAT d.o.o. Sarajevo
	Radio 8	Radio televizija 8 d.o.o. Sarajevo
	Radio Antena Sarajevo	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	ASK Radio Ilidža	Radio studio "ASK" d.o.o. Ilidža
	Radio BA	RTV BA d.o.o. Sarajevo
	Radio BIR	IZ u Bosni i Hercegovini, Media centar d.o.o. Sarajevo
	Kalman radio	Kalman Društvo za radio i televizijsku djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Miljacka	Radio televizija 8 d.o.o. Sarajevo
	Radio Mix	"RADIO MIX" Društvo za informativnu, izdavačku, promotivnu, trgovinsku i uslužnu djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	Radio S	"Radio NJOY" d.o.o. Bijeljina
	Radio Sarajevo	"ZID" d.o.o. Sarajevo
	Nezavisni radio TNT	Nezavisni radio TNT d.o.o.
Hrgud	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Radio Vogošća	JP RTV Vogošća d.o.o.
	TV Vogošća	JP RTV Vogošća d.o.o.
Hadžibegovo brdo	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
BIG radio	BIG RADIO d.o.o. Banja Luka	
Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina	
Hrupjela (Trebinje)	Bobar radio	BOBAR RADIO d.o.o.
	Radio Herceg-Bosne	RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar
	Radio Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	Televizija Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	Alternativna Televizija	Alternativna televizija d.o.o. Banjaluka
	Radio Padrino	HP media group d.o.o. Trebinje

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
Hum (Sarajevo)	BH Radio 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Federalna televizija	Radiotelevizija Federacije BiH
	NES RADIO	NIGD Dnevne nezavisne novine d.o.o.
	Radio Federacije BiH	Radiotelevizija Federacije BiH
	OBN TV	OPEN BROADCAST NETWORK d.d. Sarajevo
	Televizija Kantona Sarajevo	JP Televizija Kantona Sarajevo d.o.o. Sarajevo
Humac	BIG radio	BIG RADIO d.o.o. Banja Luka
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Televizija Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	OBN TV	OPEN BROADCAST NETWORK d.d. Sarajevo
Ilinčica	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Radio Federacije BiH	Radiotelevizija Federacije BiH
	Federalna televizija	Radiotelevizija Federacije BiH
	Narodni radio Tuzla	Nezavisni radio TNT d.o.o.
	NOVA BH	NOVA BH d.o.o. Sarajevo
	Obiteljski radio Valentino	"DENI COMPANI" d.o.o. za unutrašnju i vanjsku trgovinu i zastupanje
	BIG radio	BIG RADIO d.o.o. Banja Luka
	Radio BIR	IZ u Bosni i Hercegovini, Media centar d.o.o. Sarajevo
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Radio Glas Drine	"GLAS DRINE" d.o.o. za informisanje Sapna
	Kalman radio	Kalman Društvo za radio i televizijsku djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Kameleon	Radio-Kameleon d.o.o. Tuzla
	Radio M	Privredno društvo za marketing, organizaciju muzičkih priredbi, turizam, promet i usluge "RADIO M" d.o.o. Sarajevo

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
Lisac	Radio Mix	"RADIO MIX" Društvo za informativnu, izdavačku, promotivnu, trgovinsku i uslužnu djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Radio Srebrenik	JU Centar za kulturu i informisanje, Srebrenik
	Radio TNT	Dema Media d.o.o. Tuzla
	Radio Tuzla	JP RTV 7 d.o.o. Tuzla
	Radio Slon	Vidik d.o.o. Tuzla
	TV Slon	Vidik d.o.o. Tuzla
	Radio Tuzlanskog kantona	JP RTV TK d.o.o. Tuzla
	JP RTV TK	JP RTV TK d.o.o. Tuzla
Lisin	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Federalna televizija	Radiotelevizija Federacije BiH
	Narodni radio Zenica	Nezavisni radio TNT d.o.o.
	NOVA BH	NOVA BH d.o.o. Sarajevo
	Radio Herceg-Bosne	RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar
	Kalman radio	Kalman Društvo za radio i televizijsku djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Mix	"RADIO MIX" Društvo za informativnu, izdavačku, promotivnu, trgovinsku i uslužnu djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Nezavisni radio TNT	Nezavisni radio TNT d.o.o.
	Radio Zenica	JP "Radio televizija Zenica" d.o.o.
	Radio Zenit	B-U Specijal d.o.o. Zenica
	NTV Hayat	HAYAT d.o.o. Sarajevo
	OBN TV	OPEN BROADCAST NETWORK d.d. Sarajevo

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
Lisina (Kozara)	MTV Igman	Društvo za unutrašnju i spoljnu trgovinu i usluge "Bandić" d.o.o. Pazarić
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Radio Federacije BiH	Radiotelevizija Federacije BiH
	Kalman radio	Kalman Društvo za radio i televizijsku djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Mix	"RADIO MIX" Društvo za informativnu, izdavačku, promotivnu, trgovinsku i uslužnu djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Radio Konjic	Radio-televizija d.o.o. Konjic
	Alternativna Televizija	Alternativna televizija d.o.o. Banjaluka
Mikuljača	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	BH Radio 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Radio BIR	IZ u Bosni i Hercegovini, Media centar d.o.o. Sarajevo
	FREE radio	FreeMedia d.o.o. Prijedor
	Radiopostaja Mir Međugorje	Informativni centar Mir Međugorje d.o.o. Čitluk
	NES RADIO	NIGD Dnevne nezavisne novine d.o.o.
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Televizija BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	NOVA BH	NOVA BH d.o.o. Sarajevo
Mikuljača	KISSFM	"RTV KISS" d.o.o. Mostar
	Mostarska panorama	Hrvatski dom hercega Stjepana Kosače - podružnica radio Mostarska panorama
	Običan radio	"Običan radio" d.o.o. Mostar
	Radio Dobre Vibracije	Radio Dobre Vibracije d.o.o.
	Radio Grude	RB Best d.o.o. Grude
	Radio Herceg-Bosne	RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar
	Radio Marija	Udruga "Radio Marija" u BiH

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
Paljenik (Vlašić)	Radiopostaja Mir Međugorje	Informativni centar Mir Međugorje d.o.o. Čitluk
	Radio Mix	"RADIO MIX" Društvo za informativnu, izdavačku, promotivnu, trgovinsku i uslužnu djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Hrvatska televizija Oscar C	Hrvatska televizija "OSCAR-C" d.o.o. Mostar
	Radio Oscar - C	Hrvatska televizija "Oscar - C" d.o.o. Mostar
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Radio postaja Široki Brijeg	JP Radio postaja Široki brijeg d.o.o.
Šibovi	OBN TV	OPEN BROADCAST NETWORK d.d. Sarajevo
	BH Radio 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Bobar radio	BOBAR RADIO d.o.o.
	Federalna televizija	Radiotelevizija Federacije BiH
	Radio Federacije BiH	Radiotelevizija Federacije BiH
Šibovi	Alternativna Televizija	Alternativna televizija d.o.o. Banjaluka
	TV Bel Kanal	BEL KANAL d.o.o. Banja Luka
	Hard Rock Radio	"Radio Bulevar" d.o.o. Banja Luka
	NOVA BH	NOVA BH d.o.o. Sarajevo
	O KANAL	"O KANAL" d.o.o. Sarajevo
	A radio	A RADIO d.o.o. Banja Luka
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Bobar radio	BOBAR RADIO d.o.o.
	Radio Herceg-Bosne	RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar
	Kontakt Radio	ODGOVOR KONTAKT d.o.o.
	Radio Kozara	"GRUBEX RD" d.o.o. Gradiška
	Radio Otvorena Mreža	OTVORENA MREŽA
	UNO Radio	ELID d.o.o. Banjaluka
	Televizija BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	OBN TV	OPEN BROADCAST NETWORK d.d. Sarajevo

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
Trebačko brdo	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Federalna televizija	Radiotelevizija Federacije BiH
	NES RADIO	NIGD Dnevne nezavisne novine d.o.o.
	NTV Amna	NTV "Amna" d.o.o. Tešanja
	Antena radio Jelah	ANTENA d.o.o. Tešanj
	Kalman radio	Kalman Društvo za radio i televizijsku djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Mix	"RADIO MIX" Društvo za informativnu, izdavačku, promotivnu, trgovinsku i uslužnu djelatnost d.o.o. Sarajevo
	Radio Tešanj	Radio i TV Tešanj d.o.o.
	Radio ZOS	Društvo za radio i televizijsku djelatnost, export- import " ZOS" d.o.o. Tešanj
	Radio Usora	JP "Radio Usora" d.o.o.
Trebević	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	NOVA BH	NOVA BH d.o.o. Sarajevo
	OBN TV	OPEN BROADCAST NETWORK d.d. Sarajevo
	BIG radio	BIG RADIO d.o.o. Banja Luka
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
	Bobar radio	BOBAR RADIO d.o.o.
	Radio IS	
	Radio M	Privredno društvo za marketing, organizaciju muzičkih priredbi, turizam, promet i usluge "RADIO M" d.o.o. Sarajevo
Udrigovo	Radio OSM	Mobi-link d.o.o. Pale
	RSG radio	RADIO STARI GRAD- Društvo za emitiranje i proizvodnju radio programa d.o.o. Sarajevo
	Alternativna Televizija	Alternativna televizija d.o.o. Banjaluka
	Nezavisni TV-Studio Arena	"Astra Media" d.o.o. Bijeljina
	BIG radio	BIG RADIO d.o.o. Banja Luka
	Daš radio	"MB KOMPANI" d.o.o. Bijeljina
	Radio Skala	"Lux Commerce" d.o.o. Ugljevik
	Radio Slobomir	RTV SLOBOMIR d.o.o.

Emisiona lokacija	Naziv stанице	Naziv pravnog lica
Veliki Žep	Radio Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	Televizija Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	Radio HIT Brčko	HIT d.o.o. Brčko
	TV HIT Brčko	HIT d.o.o. Brčko
	Televizija BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina
Veliki Žep	BHT 1	Javni radiotelevizijski servis BiH
	Bobar radio	BOBAR RADIO d.o.o.
	Radio OSM	Mobi-link d.o.o. Pale
	Radio Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	Televizija Republike Srpske	Radiotelevizija Republike Srpske
	Radio BN	RTV "BN" d.o.o. Bijeljina

Prilikom analize rezultata do kojih se došlo u kampanji, uočena su odstupanja od tehničkih parametara koji su propisani tehničkim uslovima Dozvole za emitovanje.

S tim u vezi, pokrenuto je 60 postupaka utvrđivanja kršenja tehničkih uslova dozvola i propisa Agencije. Tokom provođenja postupaka izdato je 11 naloga za otklanjanje registrovanih nedostataka, a do kraja izvještajnog perioda (28.02.2021.) okončano je ukupno 40 postupaka.

U ovim postupcima, pokrenutim u skladu sa članom 4 stav (1) tačka (a), Pravilnika o postupku rješavanja kršenja uslova dozvole i propisa Agencije („Službeni glasnik BiH“ br. 18/05), utvrđeno je kršenje člana 16. (Tehnički uslovi) stav (1) i stav (2) Pravila 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija, koji glase:

(1) Korisnik dozvole će provoditi sve potrebne radnje na održavanju i podešavanju svoje opreme, kako bi emitovanje bilo u skladu s tehničkim propisima Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU).

(2) Korisnik dozvole će poštovati i ponašati se u skladu sa svim pravilima Agencije o tehničkim operacijama vezanim za radiodifuziju, kao i u skladu sa svim važećim propisima u Bosni i Hercegovini.

U jednom slučaju došlo je do kršenja člana 135. stav (1) Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije, koji glasi:

(1) Ko koristi radiofrekvencije bez propisane dozvole Agencije, odnosno izričitog prava predviđenog Zakonom ili drugim propisom zasnovanim na Zakonu, kazniće se novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000,00 KM za fizičko lice, odnosno od 10.000,00 KM do 150.000,00 KM za pravno lice.

Najčešće kršenje koje je mjerljima utvrđeno, povećana vrijednost trenutne frekvencijske devijacije FM radijskog signala u odnosu na dopuštenu vrijednost devijacije od ± 75 kHz.

Česta kršenja koja su utvrđena neposrednom kontrolom odnose se na odstupanja tehničkih parametara na predajničkoj lokaciji (predajnik i antenski sistem), od onih koji su propisani Tehničkim uslovima Dozvole.

U jednom slučaju nosilac dozvole je koristio radiofrekvencije bez propisane dozvole Agencije, i to za mikrotalasni link za programsko napajanje.

Zajedno sa privremenim mjerama, u početku postupka otvoren je 51 slučaj.

U okončanim postupcima izrečeno je ukupno 36 izvršnih mjera, kako je propisano u članu 46. stav (3) Zakona o komunikacijama, što je prikazano u tabeli kako slijedi:

Tabela: izvršne mjere – tehnički uslovi dozvole

Vrsta kazne	Broj izvršnih mjera
Novčane kazne	4
Pismena upozorenja	32
Usmena upozorenja	/
Suspenzija	/
Oduzimanje dozvole	/
Obustave postupka	4
UKUPNO	36

3. SAŽETAK

Ovaj izvještaj obuhvata sve slučajeve kršenja kodeksa, pravila, propisa i programskih i tehničkih uslova Dozvola za AVM usluge i usluge radija u zemaljskoj radiodifuziji, koji su procesuirani u prvostepenom postupku zakљуčno sa 28.2.2021.godine. Izvještaj čini pregled kršenja pojedinačnih članova primjenjivih propisa, podijeljenih prema korisnicima dozvola na koje se određeni propisi odnose.

Tokom izvještajnog perioda, Agencija je izrekla ukupno 67 izvršnih mjera po osnovu utvrđenog kršenja relevantnih odredbi primjenjivih pravila i kodeksa Agencije iz oblasti emitovanja i izbornih pravila, kao i tehničkih parametara dozvole za pružanje AVM usluga u zemaljskoj radiodifuziji, kako slijedi:

- 12 kršenja Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija;
- 2 kršenja Kodeksa o komercijalnim komunikacijama;
- 6 kršenja odredbi pravila i propisa koji se odnose na programske uslove dozvole za emitovanje;
- 3 kršenja odredbi pravila koje se odnosi na uslove dozvole za distribuciju;
- 7 kršenja odredbi Poglavlja 16 Izbornog zakona BiH i odredbi Pravilnika o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora, i
- 36 kršenja pravila i propisa u oblasti tehničkih parametara dozvole za pružanje AVM usluga i medijskih usluga radija koji usluge pružaju putem zemaljske radiodifuzije (FM).

Od ukupnog broja izrečenih kazni, u 15 slučajeva utvrđenog kršenja izrečene su novčane kazne u ukupnom iznosu od 55.000 KM⁶, te 47 pismenih i 2 usmena upozorenja. Postupak protiv nosilaca dozvole obustavljen je u 4 slučaja, i zbirno prikazan u tabeli kako slijedi:

Vrsta kazne	Broj izvršnih mjera
Novčane kazne	15
Pismena upozorenja	47
Usmena upozorenja	2
Suspenzija	-
Oduzimanje dozvole	-
Obustave postupka	4
Ukupno	64

Što se tiče kršenja programskih standarda sadržanih u Kodeksu o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija, značajan broj utvrđenih kršenja odnosio se na odredbe u vezi zaštite maloljetnika od potencijalno štetnih i neprimjerenih programskih sadržaja, prije svega pogrešnu primjenu klasifikacijskih oznaka i termina emitovanja. Najveći broj utvrđenih

⁶ Nakon što je u drugostepenom postupku preinačeno jedno rješenje Agencije, ukupni iznos izrečenih novčanih kazni iznosi 53.500 KM.

kršenja, međutim, tiče se učešća publike u programima putem pozivanja brojeva za usluge sa dodatnom vrijednošću (*premium rate*), što su u većini slučajeva astrološke emisije i različiti kvizovi, tačnije naplaćivanja ovih poziva po jedinici trajanja, i ne jednokratno po pozivu kako je propisano Kodeksom. Kršenja ove odredbe naročito su ozbiljna budući da se njima nanosi direktna prevara i finansijska šteta građanima.

Za razliku od prethodnih godina u kojima su utvrđena česta kršenja odredbi Kodeksa o komercijalnim komunikacijama, u 2020. godini su utvrđena samo dva kršenja ovog propisa.

Takođe, u 2020. nije zabilježen nijedan slučaj direktnog kršenja Zakona o komunikacijama.

Kršenja pravila i propisa koji se odnose na uslove dozvole za emitovanje tokom 2020. godine su se uglavnom odnosila na nepoštivanje programskih uslova dozvole, kao što je nedovoljna zastupljenost pojedinih programskih segmenata i strukture programa, te nedostavljanje snimaka i informacija o emitovanom programu. Upravo dostavljanje snimaka i prateće dokumentacije predstavlja značajnu obavezu u poštivanju navedenih pravila i propisa, imajući u vidu da od ispunjavanja ove obaveze zavisi izvršavanje regulatornih obaveza Agencije, tj. provjera pravila i propisa u dijelu koji se odnosi na emitovani sadržaj.

Kada je riječ o distribuciji audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija, kršenja u 2020. godini ticala su se nepoštivanja obaveze dostavljanja valjanih dokaza Agenciji o riješenim autorskim pravima na distribuciju audiovizuelnih djela.

Posljednji dio godine obilježila je izborna kampanja u vezi sa održavanjem Lokalnih izbora 2020., kao i Lokalnih izbora za Grad Mostar. Utvrđena kršenja izbornih pravila su se većinski odnosila na prekoračenje dozvoljenog vremena za emitovanje političkog oglašavanja.

Od oktobra 2020.godine, od početka kampanje intenzivnog monitoringa i neposredne kontrole tehničkih parametara nosilaca dozvola za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija koji usluge pružaju putem zemaljske radiodifuzije (FM) izrečeno je ukupno 36 izvršnih mjera. Najčešće kršenje koje je mjerjenjima utvrđeno, bila je povećana vrijednost trenutne frekvencijske devijacije FM radijskog signala u odnosu na dopuštenu vrijednost devijacije, odstupanja anteskog sistema, kao i ostupanja tehničkih parametara na predajničkoj lokaciji.

Agencija naglašava da će i ubuduće nastaviti da prati poštivanje propisanih pravila i kodeksa, programskih i tehničkih uslova izdatih dozvola, te poduzimati mjere u skladu s Pregledom povreda i odgovarajućih kazni, u cilju zaštite interesa krajnjih korisnika u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga i usluga radija.

Kod procesuiranja mogućih slučajeva kršenja pravila i propisa, prvenstveno onih koji se odnose na programske standarde, Agencija se prvenstveno oslanja na mehanizam prigovora koji je na snazi od samog početka djelovanja Agencije. Stoga je i izrada ovakvih izvještaja dodatni podsticaj javnosti da koristi ovu mogućnost u svakom slučaju kada se smatra da su pravila Agencije prekršena.

Sva rješenja se objavljaju na web stranici Agencije na sljedećem linku: <https://rak.ba/bs-Latn-BA/executive-measures>. Detaljne informacije o pojedinačnim slučajevima se mogu pronaći u rješenjima Agencije, dok ovaj izvještaj sadrži pregled i pojašnjenja prekršenih odredbi, te kraće opise odabranih slučajeva.

Agencija očekuje da će izrada i publikovanje ovakvih izvještaja doprinijeti većem stepenu poštivanja relevantnih pravila, te da će dodatno podići nivo informisanosti kako korisnika dozvola Agencije, tako i šire javnosti o mandatu, te aktivnostima Agencije u oblasti emitovanja.

Aneks: Pregled kršenja pravila i propisa po prekršiocu

PROGRAMSKI USLOVI

PREKRŠILAC	PROPIST	ODREDBA	SANKCIJA
Televizija Zenica	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 5. (<i>Pravičnost i nepristrasnost</i>) stav (2) i član 6. (<i>Pravo na odgovor</i>) stav (3)	3.000,00 KM
FTV	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 22. (<i>Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja</i>), član 24. (<i>Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika</i>) i član 25. (<i>Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika</i>)	3.000,00 KM
NTV 101	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 18. (<i>Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala</i>), stav (1), zatim član 22. (<i>Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja</i>), st. (1) i (2), član 24. (<i>Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika</i>), stav (1), te član 25. (<i>Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika</i>), st. (1) i (2)	2.000,00 KM
	Pravilo 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga	Član 13. (<i>Programski uslovi</i>) stav (5), te član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>) st. (1), (2) i (3)	3.000,00 KM
Televizija OSM	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 22. (<i>Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije sadržaja</i>) st. (1) i (2), član 24. (<i>Sadržaji za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika</i>) stav (1), te član 25. (<i>Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika</i>) st. (1) i (2)	pismeno upozorenje
Obiteljski radio Valentino	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>) stavovi (1) i (2) i član 7. (<i>Lažni ili zavaravajući</i>	pismeno upozorenje

PREKRŠILAC	PROPIST	ODREDBA	SANKCIJA
		<i>audiovizuelni i radijski programi) stav (1)</i>	
MTV Igman	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 3. (<i>Osnovni principi</i>) st. (3) i (4)	pismeno upozorenje
TV Podrinje	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 3. (<i>Osnovni principi</i>) st. (3) i (4)	pismeno upozorenje
OBN	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>), stav (2)	pismeno upozorenje
	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 7. (<i>Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi</i>), stav (1) i član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim programima</i>) stav (2)	7.000,00 KM
TV BN	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>), stav (2)	pismeno upozorenje
BN Music	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima</i>), stav (2)	pismeno upozorenje
Bobar radio	Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija	Član 7. (<i>Lažni ili zavaravajući audiovizuelni i radijski programi</i>), stav (1) i član 16. (<i>Učešće publike u audiovizuelnim programima</i>) stav (2)	pismeno upozorenje
Radiotelevizija Herceg-Bosne	Kodeks o komercijalnim komunikacijama	Član 9. (<i>Trajanje televizijskog oglašavanja i teletrgovine</i>) stav (2), član 16. (<i>Opći principi u vezi sa sponzorstvom</i>) st. (2) i (3), član 18. (<i>Opći principi u vezi sa plasmanom proizvoda</i>), stav (3), član 19. (<i>Označavanje plasmana proizvoda</i>) st. (1), (2) i (3)	usmeno upozorenje

PREKRŠILAC	PROPIST	ODREDBA	SANKCIJA
	Pravilo 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga	Član 13. (<i>Programski uslovi</i>) st. (2) i (9), član 29. (<i>Programske obaveze</i>) i član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>) st. (1) i (2)	pismeno upozorenje
TV 7	Kodeks o komercijalnim komunikacijama	Član 17. (<i>Zabranjeno sponzorisanje</i>), stav (3)	pismeno upozorenje
Alternativna televizija	Pravilo 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga	Član 22. (Prenos dozvole) stav (3)	pismeno upozorenje
Posavina TV	Pravilo 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga	Član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>)	2.500,00 KM
Kiss FM	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija	Član 13. (<i>Programski uslovi</i>) st. (2) i (9), član 21. (<i>Upućivanje informacija Agenciji i registar Agencije</i>) st. (1) i (2) i član 28. (<i>Programske obaveze</i>)	pismeno upozorenje
RTV Tuzlanskog kantona	Pravilo 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga i Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija	Član 30. (<i>Uredničko vijeće</i>), stav (3) Pravila 77/2015, član 29. (<i>Uredničko vijeće</i>), stav (3) Pravila 76/2015	usmeno upozorenje
	Izborni zakon BiH	Član 16.14 stav (5)	3.000,00 KM
BHT1	Izborni zakon BiH ⁷	Član 16.3, 16.4 i 16.6	6.000,00 KM
Radio Rama	Izborni zakon BiH	Član 16.3 i 16.4	3.000,00 KM
	Izborni zakon BiH	Član 16.14 stav (5)	3.000,00 KM
Radiopostaja Orašje	Izborni zakon BiH	Član 16.14 stav (5)	pismeno upozorenje
Aljazeera Balkans	Pravilnik o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora	Član 9. (<i>Implementacija</i>), stav (2)	pismeno upozorenje
Studio 078	Pravilnik o medijskom predstavljanju političkih subjekata u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora	Član 9. (<i>Implementacija</i>), stav (2)	pismeno upozorenje

⁷ Na predmetno rješenje BHT1 je uputila žalbu Vijeću Agencije te je, u trenutku izrade ovog izvještaja, u toku žalbeni postupak.

PREKRŠILAC	PROPIST	ODREDBA	SANKCIJA
DSL Elektronika	Pravilo 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija	Član 7. (<i>Pravo na distribuciju</i>), stav (1)	2.500,00 KM
Teonet	Pravilo 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija	Član 7. (<i>Pravo na distribuciju</i>), stav (1)	3.000,00 KM
KTV E-G-E	Pravilo 79/2016 o dozvolama za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija	Član 7. (<i>Pravo na distribuciju</i>), stav (1)	4.000,00 KM ⁸

TEHNIČKI USLOVI

PREKRŠILAC	EMISIONA LOKACIJA	OSNOV/PROPIST /ODREDBA	SANKCIJA / IZVRŠNA MJERA
Bobar radio	Busija	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio Herceg-Bosne	Čubren	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
RTV KISS-KISS FM	Čubren	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio BIR	Fortica	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio Otvorena Mreža Sarajevo	Fortica	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
JP RTV Vogošća	Grdonj	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje

⁸ Rješenjem Vijeća Agencije broj: UP2:05-29—8-5/20 od 22.12.2020 godine, u prvostepenom rješenju UP1:05-29-1-156/20 od 13.01.2020. novčana kazna od 4.000 KM je preinačena u novčanu kaznu u iznosu od 2.500,00KM.

PREKRŠILAC	EMISIONA LOKACIJA	OSNOV/PROPIST /ODREDBA	SANKCIJA / IZVRŠNA MJERA
Radio 8	Grdonj	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio Miljacka	Grdonj	Član 135., stav (1) Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije	Novčana kazna (1.000,00 KM) i nalog za postupanje
Radio NJOY- Radio S	Grdonj	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
RSG radio	Grdonj	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Novčana kazna (4.000,00KM)
RSG-Antena Sarajevo	Grdonj	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
RTV BA-Radio BA	Grdonj	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Bobar radio	Hrgud-Parić	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Obustava postupka
Radio Herceg-Bosne	Hrgud-Parić	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
NES radio	Kozara-Lisina	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio BIR	Kozara-Lisina	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio Free	Kozara-Lisina	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Obustava postupka
Radio Herceg-Bosne	Lisac	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio Otvorena Mreža Sarajevo	Lisac	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio BN	Lisin	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje

PREKRŠILAC	EMISIONA LOKACIJA	OSNOV/PROPIST /ODREDBA	SANKCIJA / IZVRŠNA MJERA
Običan radio	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio Grude	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Nalog za postupanje
Radio Marija	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio Oscar-C	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio postaja Široki Brijeg	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
RSG radio	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
RTV KISS-KISS FM	Mikuljača	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Novčana kazna (1.000,00KM)
A radio	Šibovi	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Hard Rock Radio- Radio Bulevar	Šibovi	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Obustava postupka
Radio Kontakt	Šibovi	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio UNO	Šibovi	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
NES radio	Trebačko brdo	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio Tešanj	Trebačko brdo	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio Usora	Trebačko brdo	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje

PREKRŠILAC	EMISIONA LOKACIJA	OSNOV/PROPIST /ODREDBA	SANKCIJA / IZVRŠNA MJERA
Radio ZOS Tešanj	Trebačko brdo	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
RSG radio	Trebačko brdo	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Obustava postupka
RSG radio	Veliki Humac	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio BN	Veliki Žep	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Radio OSM	Veliki Žep	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje i nalog za postupanje
Bobar radio	Vlašić	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Pismeno upozorenje
Radio BN	Vlašić	Pravilo 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija; Član 16. (Tehnički uslovi), stav (1) i (2)	Novčana kazna (4.000,00KM) i nalog za postupanje